

ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК
3 динара
БРОЈ 1174
28.VI 1974. ● ИЗЛАЗИ ... КОМ ● ГОДИНА XXXV
КОМПЛЕТАН СТРИП
ФАНТОМ

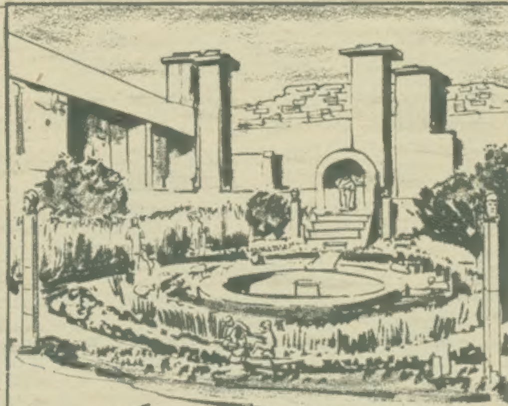
Ripley

Веровали или не!

КАЛИФ АЛ МАНСУР

(939–1002)
ИЗ КОРДОБЕ, У ШПАНИЈИ, **ЛЕЖИ У ЗЕМЉИ ПОКУПЉЕНОЈ СА 200 БОЈНИХ ПОЉА.** ПЕДЕСЕТ ГОДИНА КАЛИФ ЈЕ НОСИО СА СОБОМ КОВЧЕГ У КОЈИ ЈЕ, ПОСЛЕ СВАКЕ БИТКЕ, СТРЕСАО ПРАШИНУ СА СВОГ ОДЕЛА И ТУРБАНА.

ВРТ

МАРКА ЛУКРЕЦИЈА У ПОМПЕЈИ, ИТАЛИЈА, КОЈИ ЈЕ БИО ПОТПУНО РАЗОРЕН 79. ГОДИНЕ, ПОТПУНО ЈЕ РЕКОНСТРУИСАН СА ИСТОМ ВРСТОМ ЦВЕЋА. СТРУЧЊАЦИ СУ НАЈПРЕ ПРОНАШЛИ И ИДЕНТИФИКОВАЛИ **КОРЕЊЕ БИЉАКА КОЈЕ СУ ЦВЕТАЛЕ ПРЕ 1895 ГОДИНА** ПА СУ ЗАТИМ НА ИСТА МЕСТА ПОСАДИЛИ ИСТО ЦВЕЋЕ.

ЗА НАЈСТАРИЈИ ЛУК

СМАТРА СЕ ЛУК ПРОНАЂЕН У ХОЛМАГАРДУ, У ДАНСКОЈ, КОЈИ ЈЕ ПРЕ 10.000 ГОДИНА НАЧИЊЕН ОД БРЕСТОВИНЕ.

АЛБРЕХТ ФОН ХАЛЕР

(1708–1777)
ШВАЈЦАРСКИ БОТАНИЧАР, ФИЗИОЛОГ, БИБЛИОГРАФ, АНАТОМ, ПЕСНИК И РОМАНОПИСАЦ, ЗНАО ЈЕ ЛАТИНСКИ, ГРЧКИ, ХАЛДЕЈСКИ И ХЕБРЕЈСКИ КАД ЈЕ ИМАО СВЕГА **9 ГОДИНА.** ПРЕ НО ШТО ЈЕ НАВРШИО 10 ГОДИНА НАПИСАО ЈЕ ХАЛДЕЈСКУ ГРАМАТИКУ, ЈЕДАН ХЕБРЕЈСКИ И ЈЕДАН ГРЧКИ РЕЧНИК.

ВРАТА

ЦРКВЕ СВ. НИКОЛЕ, У ШТАЈНБИЛУ, У НЕМАЧКОЈ, ПОКРИВЕНА СУ КОЊСКИМ ПОТКОВИЦАМА ЈЕР СОПСТВЕНИЦИ КОЊА ВЕРУЈУ ДА ЋЕ ТАКО ОСИГУРАТИ ЗДРАВЉЕ СВОЈИМ ЧЕТВОРОНОГИМ ЉУБИМЦИМА.

СЕВЕРНОАМЕРИЧКИ СКОЧИМИШ

НИКАД НЕ ПИЈЕ ВОДУ.

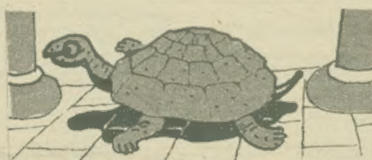
ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● у Јужној Дакоти, на југу Сједињених Америчких Држава, налазе се статуе праисторијских

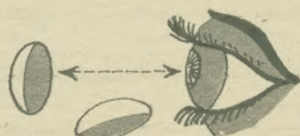
животиња. Извајане од армираног бетона животиње имају величину за коју се верује да су је имале и кад су живеле. Тако је краљевски тираносаурус висок 5 а дугачак 10 метара; бронтосаурус висок 8,5 а дугачак 24 метра. Траходон са главом патке има 2.600 зуба, висок је 11 а дугачак 10 метара.

● корњача је у античко доба била омиљена домаћа животиња

у Грчкој и Малој Азији. Али, од корњаче није прављена супа, већ је она држана у кућама да би ловила разне бубе.

● недавно су стручњаци фабрике оптичких инструмената из Ашафенбурга у СР Немачкој направили „мека" контактна сочива. Предност ових сочива направљених од потпуно нове врсте синтетичког материјала је у томе што лакше приањају уз око и оно их не осећа као страно тело

● џамбо џет је тип авиона боинг 747 који има четири модела: нормалан, и моделе 747-В, 747-С и 747-F. Сви ови модели имају распон крила 58 а дугачки су 60 метара. Модел нормалног боинга 747 има 320 тона а остала три — 348 тона. Брзина им је 1000 километара на час а акциони радијус до 9.300 километара за нормалан модел, 10.600 за 747-В; 9.900 километара за С и 6.400 за модел F. Боинг 747 може да се попне на висину и од 12.000 метара. Нормалан модел боинга и

модели В и С могу да приме 490 путника и терет од 120 тона. Изузетак је једино модел F који може да понесе терет и до 130 тона.

● у Кини су некад прављени напрсци од слоноваче у облику лотосовог цвета.

● данас се једна фудбалска утакмица не може да замисли без судијине пиштаљке. Њоме судија управља игром, зауставља је по потреби и даје знак да се игра настави. Али мало је познато да је звиждаљка уведена у фудбалску игру 1878. године.

● познати енглески песник Бајрон (1788—1824) је за време рада кадио собе мирисом јелен-гљиве (гомољике), а француски књижевник Теофил Готје (1811—1872) палио је у својој соби разне мирисе.

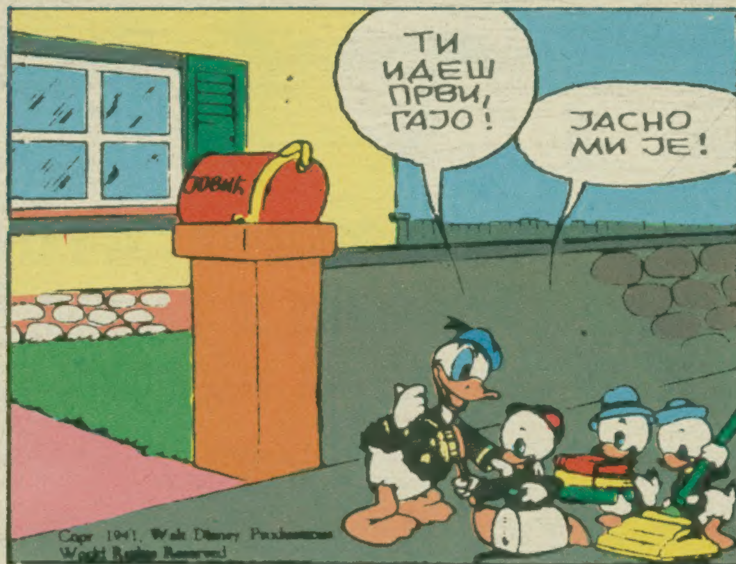
● први календар код нас издао је Примож Трубар 1567. године

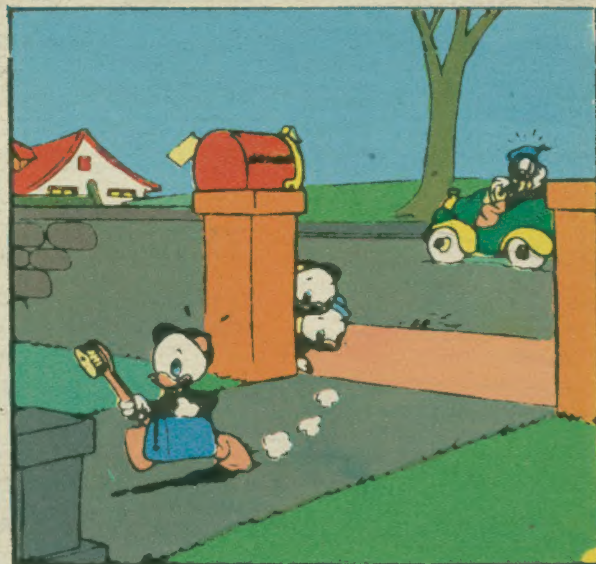

као прилог „Новом завету". Пет година касније, 1582. године, Трубар је издао свој календар као засебну књижицу.

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

НИШТА ТИ НЕ

Уображени витезови са тешким франачким мачевима чврсто су веровали да цивилизација почиње и завршава се у Европи. Арабљани су се на то само смешили и — нису им заборавили ниједну грешку.

Тог јутра чувеном арабљанском лекару, који је на молбу крсташа стигао као помоћ у њихов логор, довели су официра који је на нози имао опасан чир и жену која је, очигледно, добила хистеричан напад. „Официру сам на чир превио мелем који сам лично справио — причао је касније лекар свом пријатељу историчару Узаму. — Чир се убрзо провалио и стање се поправило. Жени сам прописао дијету и мировање...

И кад је обома пошло нај боље, појавио се некакав франачки лекар (муслимани су крсташе звали Францима јер их је највећи број долазио из Француске), и кад је видео оболеле рекао ми надмено:

— Ништа ти не знаш, докторе! — а затим се обратио официру: — Волиш ли више да живиш с једном или да умреш са две ноге?

Уплашени човек, наравно, више је волео да живи макар и сакат. Тада је франачки лекар наредио да му пошаљу једног снажног момка и оштру секиру.

НОГА НА ПАЊУ

Учени Арабљанин видео је како долази крупан, висок делија и како му пружају секиру, али још није разумевао шта се спрема. Тада је крсташки лекар ставио ногу болесника на пањ и нешто наредио човку са секиром. Овај је замахнуо и ударио али није отпрве успео да несрећнику пресече ногу. Поновио је ударац. Нога је одлетела, а официр истог часа — издахнуо.

Франачки лекар наставио је „визиту“. Пошто је прегледао ону хистеричну жену, изјавио је да је ђаво у њеном телу и наредио да јој одрежу косу. Тако је и учинио, па је она враћена својој кући где је наставила да живи по старом. Болест је узела још више маха.

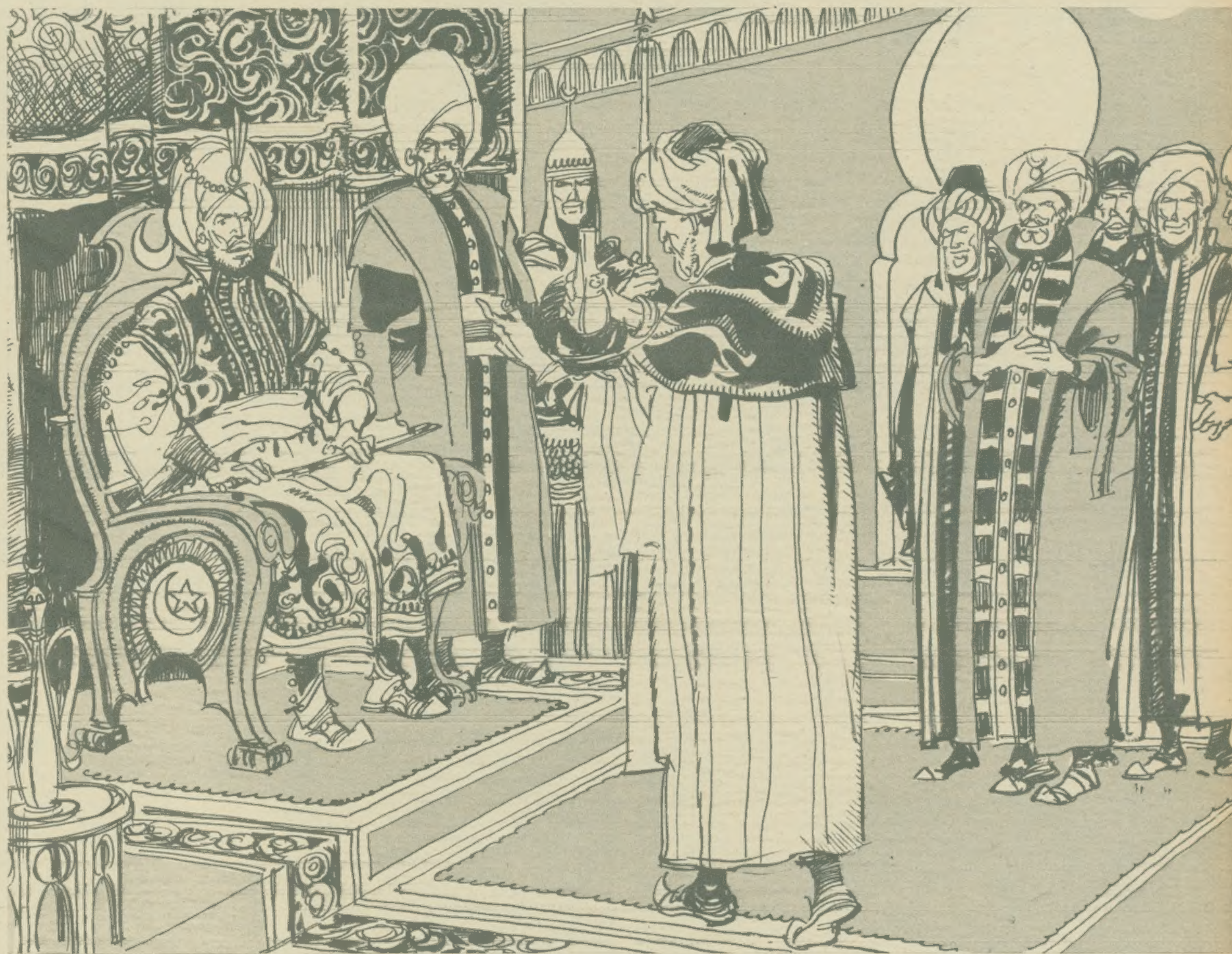
— Ђаво јој је ушао у главу — гласила је следећа дијагноза, после чега је лекар лично бријачем направио на њеној глави крст до самог мозга и унутра сипао — шаку соли! Жена је истог часа умрла!

Тешко је наћи речи да би се описала згранутост арабљанског лекара над овим чисто европским методима лечења. Јер, он је припадао народу који је већ вековима био по култури први не само у Азији већ и у свету!

Арабљани, који су за хартију и барут знали много пре Европљана, били су и из ванредни астрономи. Мисао да Земља има лоптасти облик није им била непозната. Као географи познавали су многе земље, у филозофији преводили грчке класике, имали богату усмену и писмену књижевност. Посебно су неговали математику: знали су за нулу, а и да нас цео свет пише „арапским бројевима“ које је овај народ у ствари преузео из Индије. Ипак, од свих наука највише су се истакли у медицини. Имали су велике и сјајне лекаре који су умногоме поставили темеље савремене медицине и чији су радови чак и данас актуелни.

Али, оклопне коњанике који су из Западне и Централне Европе с нашивеним крстом на рамену кренули да од „неверника“ ослободе тобожњи Христов гроб у Јерусалиму, а убрзо се претворили у крваве освајаче који су немилосрдно пљачкали и убијали, најмање је занимала наука. Једино што су крсташи од муслимана прихватили, и то оберучке, био је раскошан живот на источњачки начин што ће их једног дана скупо стајати...

За разлику од Европљана, Арабљани су као освајачи показали много већу мудрост.

— Болесницу храните јечмом — посаветовао је мудри лекар.

ИЗЛЕЧИО ХАРУН АЛ-РАШИДА

И они су, после уједињења расцепканих племена које је извршено под Мухамедом, кренуо у освајачке походе, али у име свог бога — Алаха. Из родне Арабије стигли су до Јерусалима, освојили га, прегазили Сирију и срушили Персијско царство. Коњаници с турбанима на глави стигли су све до Индије. На западу освојили су целу Северну Африку и провалили у Шпанију где је касније основан чувени Кордовски калифат. Али, према покореним народима понашали су се мудро.

Освојивши многе богате и културне земље Арабљани су и сами примили културу тих земаља и даље је развијали створивши тако своју блиставу цивилизацију која је трајала од V—XII века. И док је Европа била обавијена средњовековном тамом ови градови постали су средиште цивилизације. Само је Кордова у то време имала милион становника и могла се похвалити поплочаним улицама, уличним осветљењем, хиљадама купатила, школама и највећом библиотеком на свету...

Кад су освојили Персију, Арабљани су били задовољни највише медицинским центром и болницом у Гондисапару којима је управљао Византинац Јурјус Бактишу. Његов унук Габријел Бактишу, такође искусан и учен лекар, наставио је његово дело. Кад лекари на двору багдадског калифа Харун ал-Рашида нису могли да помогну свом владару, позван је Бактишу. Да би проверио његово знање, подозриви калиф дао му је бочицу с урином „једне своје љубимице“.

— Шта треба да једе болесница? — запитао је Харун ал-Рашид, на шта му је Бактишу сместа предложио — јечам. „Болесница“ је у ствари била једна магарица!

Бактишу је свакако излечио калифа јер је овај још поживео и касније основао Багдадску академију на којој су изучавани и превође ни грчки класици. Медицинско знање Хипократа и Галена „кренуло“ је на пут бродовима и камилама према Нишапору, Самарканду,

ЗНАШ, ДОКТОРЕ!

СЈАЈНИ АРАБЉАНСКИ ЛЕКАРИ ВАДИЛИ СУ ПРЕ ХИЉАДУ ГОДИНА КРАЈНИКЕ БЕЗ НОЖА, ПРВИ ПРОУЧИЛИ ВЕЛИКЕ БОГИЊЕ, А ПИЛУЛЕ ПРЕСВЛАЧИЛИ СЛАТКИМ СЛОЈЕМ ДА БОЛЕСНИЦИ НЕ БИ ОСЕТИЛИ ГОРЧИНУ ЛЕКА!

Каиру и Кордови. „Варварски“ муслимани постали су заштитници класичне медицине а њихов језик за дуго година званични језик ове науке...

НОЖ ЈЕ ЗАБРАЊЕН

Један од највећих арабљанских лекара био је Разес коме су долазили ученици из свих крајева велике империје. Он их је научио многим лековима и начинима лечења, открио им природу и значај температуре. Све медицинске енциклопедије света помињу га као првог научника који је дао „изванредну класичну слику великих богиња“.

Други, Авицена или Ибн-Сина, луталица, пијаница али и велики лекар, показао је запањујуће познавање симптома појединих болести и фармакологије мада је у свом „Канону медицине“ од милион речи, које су генерације студената читавих шест векова училе напамет, тврдио да је љубав — душевна болест.

Како је ислам забрањивао сечење људи, како живих тако и мртвих, арабљански лекари су морали да се сналазе. Због тога је Албуказис поново увео у праксу лечење рана и одстрањивање разних израштаја помоћу усијаних гвоздених инструмената. Овим методом су он и његови ученици веома успешно вадили крајнике пре више од хиљаду година.

За Арабљане траве нису имале тајне, сматрали су да земља даје биљке које могу да излече сваку болест. Путујући лекари скупљали су траве, корење и семење по Египту, Шпанији, Индији и Персији. Њима треба да захвалимо за тинктуре, сирупе, помаде и разне масти, а они су измислили и пилуле пресвучене слатким слојем да болесници не осете горчину лека.

О свему овоме Европљани нису имали ни појима.

ДАЈ МИ СВОГ СИНА!

Међутим, не треба мислити да је медицина била једина област у којој су крсташи, кад су стигли на Исток, показали невиђено незнање.

Једна група крсташа кренула је у „светли рат“ а да није имала ни најмање представе о путу за Сирију и Палестину. Њихова географска знања била су више него бедна а о дужини пута и опасностима нису имали ни приближну представу. Многи су са собом понели све своје имање, чак и намештај. Чим би угледали неки град на хоризонту, питали би још у Немачкој је ли Јерусалим.

Али, крсташи су о себи мислили све најбоље и веровали наивно да су позвани да „просветле“ муслимане. Због тога је често долазило до смешних ситуација.

Кад се један крсташ, пријатељ већ поменутог хроничара Узаме, враћао у Француску, обратио му се на растанку:

— Волео бих да ми даш свог најмлађег сина да пође са мном, па да ти се врати као мудар и учен човек.

Узами није могао да поверује својим ушима! Помислио је у себи да би то било горе за дечка него да је пао у ропство, а наглас изговорио:

— Тако ми твог живота, брате, то би била и моја највећа жеља да није моје старе мајке која дечака много воли, па би без њега пресвисла.

И заиста, шта би један арабљански дечак уопште могао да научи у мрачној и заосталој средњевековној Француској где је црква кочила сваки напредак!

ПОБЕДНИК И ПОБЕЂЕНИ

У сукобу два начина ратовања, крсташке оклопне коњице и муслиманских стрелаца, победили су први. Тежак франачки мач тријумфовао је над сјајном арапском цивилизацијом. Али, привремено. Султан Саладин победиће касније француског краља Луја и Јерусалим ће опет пасти у руке муслимана. После више од три века крвавих окршаја бесциљно утрошене огромне енергије, завладао је мир. (Њега једино, изгледа није признала католичка црква која је све до XIX века извлачила огромне суме у виду десетка који је увела тобоже за финансирање крсташких похода!)

А шта су зараћене стране имале од ових силних ратова?

За муслимане су, нема сумње, они значили чист губитак и назадовање. Никад више они нису ни приближно достигли такву економску моћ нити степен културе и цивилизације...

Крсташки ратови су и на један други начин негативно утицали на ислам. Муслимани који су до тада били толерантни према Јеврејима и хришћанима, после крвавих крсташких похода, постали су много мање трпељиви према „неверницима“. Светили су им се где год су стигли.

Исто тако, крсташи су заједно с Турцима, Монголима и мамелуцима одговорни што је арабљанско племство, некада тако просвећено, постало варварски конзервативно и постепено престало да се интересује за науку. Интелектуално вођство прешло је у Западну Европу.

Уопште, Европи су крсташки ратови и додир са Истоком, донели напредак. Мада их историја одавно већ не сматра ни богоугодним ни корисним — први се Волтер усудио да дигне глас против њих — сви се слажу да су они донели Европи и економски и културни процват. Једна анкета коју је у прошлом веку спровео Француски институт о томе шта је друштво добило од крсташких ратова довела је до закључка да су ови походи донели каснијим генерацијама више користи него штете савременицима. При том се нарочито истиче да се Запад упознао са уметношћу и литературом Истока, Византије и Арабљана, а преко њих и са грчком класичном литературом и науком.

Али, то није све. Развила се трговина преко Средоземних лука. Бродови који су на Исток пребацивали људе и робу (жито, дрво, коње), враћали су се носећи луксузан терет: зачини, ћилиме, воће, накит, стакло, производе од финог челика. Ова трговина допринела је развоју новчане привреде што је подигло трговачки сталеж и донело племству обиље, а исто тако довело до развоја банкарства. Латини су на Истоку почели да кују златан новац, први међу Европљанима средњег века. Такође су проширена знања из географије и навигације. Крсташи су Европи открили и архитектуру Истока и ускоро су у Западној Европи почели да ничу замкови и цркве...

И на крају, шта је Западна Европа дала Истоку?

Одговор гласи: готово ништа. А разлог је једноставан. У време крсташких ратова она је заиста имала веома мало да понуди.

В. С.

На лекарев позив појавио се кршан делија са секиром у руци.

ДИКАН и ШПИЈУНИ

Н. ЛЕКИЋ — Л. СРЕДАНОВИЋ

СТРОГО ПОВЕРЉИВО

* ЈУСТИНИЈАНОВА ВОЈСКА ЗАУЗЕЛА ЈЕ ИТАЛИЈУ

КАД ЈЕ ДОБИО УЛТИМАТУМ, САРМАТСКИ ЦАР ЈАКОТА САЗВАО ЈЕ СИМПОЗИЈУМ СТАРАЦА. ЗБОГ ВЕЛИКОГ ИСКУСТВА ПОЗВАНИ СУ И ДИКАН И ВУКОЈЕ, КАО ПОЧАСНИ ГОСТИ...

Идућег петка: ДОКТОР ПОЛ ВИНИЛИС И ЊЕГОВ ИЗУМ!

ТИГРИЦА ТИНА ЈЕ ПОБЕГЛА

ПРЕ НЕГО ШТО САМ СЕ ОКРЕНУО, ИЗА ГОМИЛЕ ДАСАКА ИСКОЧИЛА ЈЕ ЗВЕР СПРЕМНА НА СКОК

Ја сам укротитељ дивљих звери, углавном лавова и тигрова. Овим опасним послом бавим се већ годинама и слободно могу да кажем да до овог догађаја с Тином нисам са њима имао већих неприлика.

Као и већина укротитеља и ја сам веома привржен својим питомцима и нерадо се од њих одвајам. Међутим, послови ми у последње вјеме нису ишли најбоље и био сам приморан да продам десетак тигрова и лавова. Преко посредника сам добио обавештење да директори неких циркуса у Детроиту траже баш ове животиње и договорио се с њим да се тамо нађемо.

У ПОДРУМУ

Чим сам стигао у Детроит, своје четвороноге љубимице и два њихова чувара оставио сам на теретној железничкој станици и пошао у град да за животиње нађем погодан смештај. То, свакако, није било једноставно, јер нико није хтео да ме прими заједно са зверима.

Пред крај дана, већ исцрпљен узалудним ходањем, нашао сам у једној незавршеној грађевини овећи бетонски подрум с неколико просторија. На моје задовољство у непосредној близини грађевине налазио се и пристојан, не много скуп хотел.

Уз највећу предострожност камионом смо пребацили кавезе са животињама и сместили их у једну од подрумских просторија. Одају испред ње претворили смо у привремену кухињу и спаваоницу за чуваре. Пре него што сам кренуо у хотел још једном сам проверио да ли су кавези добро затворени и договорио се с људима да у току ноћи наизменично стражаре.

Спавао сам дубоким сном кад ме је пробудила продорна звоњава телефона. Махинално сам погледао на часовник на руци: било је два часа ујутру. На другом крају жице један упаничени глас је говорио:

— Ваше звери, господине... Побегле... Одмах дођите!

Скочио сам из кревета и обукао се наврат-нанос. За све то време покушавао сам да се снађем. Немогуће је да су све животиње побегле. А, ако је нека и успела да изиђе из кавеза, свакако није отишла далеко.

Али кад сам стигао до рецепције, одакле су ме и звали, нестало је и оно мало наде. Из невезаних речи једног од чувара сазнао сам да је за тренутак заспао, и да је петогодишња тигрица Тина баш тај тренутак искористила да побегне. Изглавила је пречке на кавезу и попут муње пројурила поред њега.

САМО БЕЗ ПАНИКЕ

Излетео сам из хотела а за мном несрећни чувар. Хотел је имао заједничко двориште са зградом у којој су биле смештене моје животиње. Док сам из хотела трчао према подруму говорио сам себи да морам да будем миран, да паника ничему не води. Затражио сам од чувара да ми јаким батеријским лампама, које увек носимо са собом, осветле двориште. Оно је с леве стране било затворено веома високим зидом, који не би могла да прескочи ни Тина, док се с друге стране налазио ред густо постављених светиљки. Али, тачно преко пута подрума, на неких петнаестак метара, зјапила су широко отворена, мрачна врата помоћног улаза у хотел.

Одмах ми је било све јасно. Једино где је Тина могла да побегне био је баш тај мрачни ходник. Не размишљајући више зграбио сам чувареву столицу и носећи је испред себе као какав штит устрчао сам на први а затим на други спрат хотела. Нигде ништа се није чуло ни видело. На трећем спрату нашао сам се лицем у лице са службеником хотела који је вршио редовни ноћни обилазак. Онако избезумљен и задуван упитао сам га:

— Да нисте негде видели моју тигрицу?

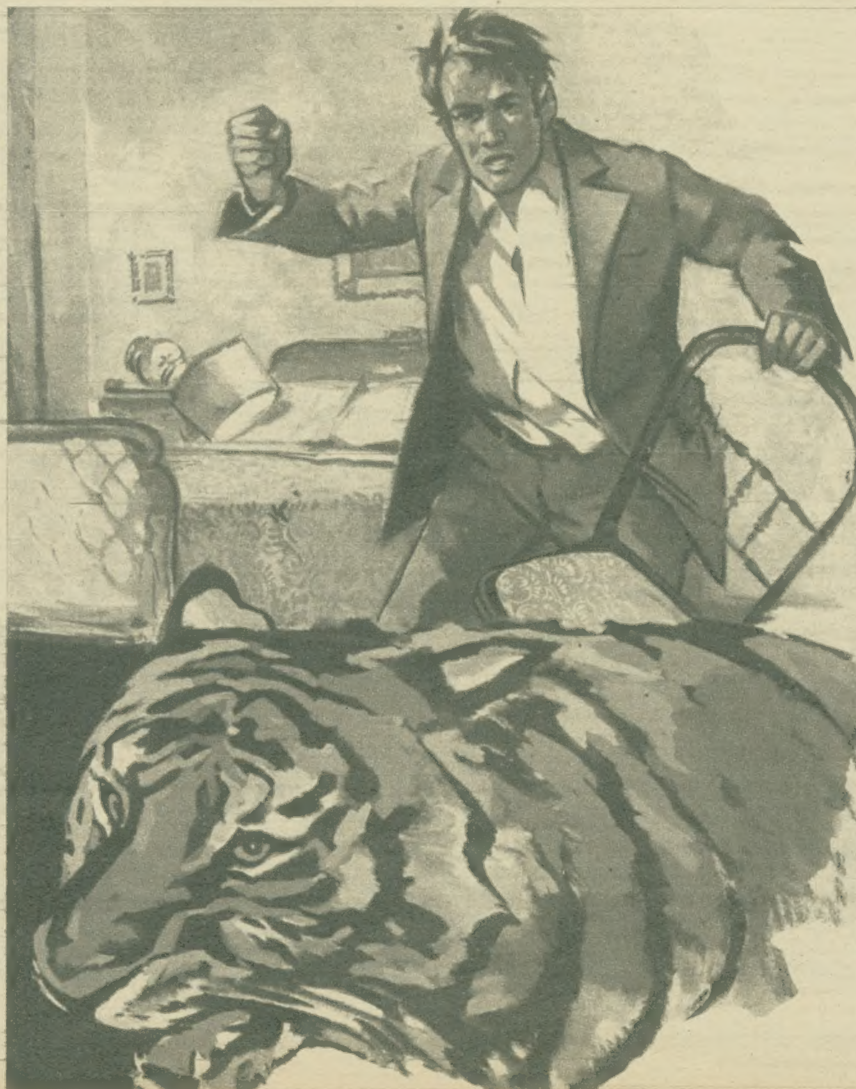
Човек се прво укочи а затим, идући натрашке, промуца:

— Т... и... гр... ицу?

И уз страшну вриску побеже.

Његов крик пробудио је многе госте и особље хотела. Врата су се с треском отварала и затварала. Чим би чули да се у хотел увукла тигрица почели би да вриште. Настала је паника. А то је било оно чега сам се највише плашио. Јер, ако је Тина заиста побегла у хотел, како сам се ја надао, онда је галама била најмање што сам желео. Успаничиће се и она, а тада...

Узалуд сам се попео и на друга два спрата. Стигао сам и до петог али колико сам у полумраку могао да видим Тине ни ту није било.

Застао сам за тренутак да се издувам и размислим шта даље да радим. У том тренутку приметио сам још једне степенице и устрчао сам уз њих држећи у рукама високо подигнуту столицу. Нашао сам се у слабо осветљеном ходнику који је водио на кров зграде. Вероватно се ту нешто дозиђивало јер је ходник био пун дасака, џакова с песком и сандука.

ЖЕНА ЈЕ ВРИСНУЛА

Задржао сам дах надајући се да ћу у помрчини угледати два светла Тинина ока. А тада је моју пажњу привукао једва чујан шум. И пре него што сам се окренуо знао сам да је то Тина. И заиста, иза гомиле дасака искочила је тигрица спремна да ме нападне.

Одскочио сам уназад витлајући столицом. Међутим, Тина ми страшним ударцем шапе изби столицу из руке, али како је скок био нагао посрте и претури се на даске из којих су вириле ексери. Док се Тина побеснела од бола спремала да ме нападне, почео сам благим гласом да је зовем по имену. Застала је. Пришао сам јој у намери да је натерам да сиђе низ степенице.

А тада је она опет скочила на мене. Био сам приморан да је ударцем лопате по глави зауставим. Затим, држећи у једној руци лопату а у другој остатке столице почео сам да гоним Тину низ ходник и степенице петог спрата. На четвртом спрату Тина ми је умакла и јурнула ходником. На несрећу, нека гошћа зачуђена и уплашена виком, одшкринула је врата управо кад је Тина била на њеном спрату. Вриштећи из свег гласа повлачила се у собу не сетивши се да затвори врата. Срећом, врата купатила била су отворена и она улете у њега и с треском их лупи. Није престајала да вришти. Дотрчао сам као без душе и угледао Тину, и саму уплашену, шћућурену поред кревета. Довикнуо сам жени да се закључа и да престане да вришти јер ће животињу још више разјарити.

Уто су стигла и двојица мојих чувара са кавезом и неколицина храбрих гостију. Брзо сам направио ратни план: даскама и врећама песка заградићемо ходник са обе стране врата а испред њих поставити отворен кавез. Стојећи иза кавеза дозивао сам је благим гласом, готово шапатом. Најзад је устала и кренула према кавезу...

Два сата од тренутка кад је побегла иза ње су се спустила врата кавеза.

Клајд Бити

ПЕТРОДВОРЕЦ

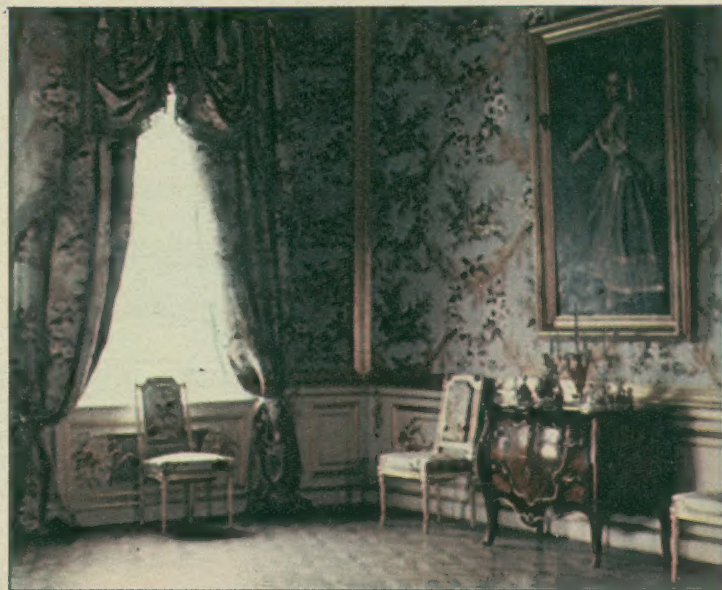
ЛЕТЊИКОВАЦ

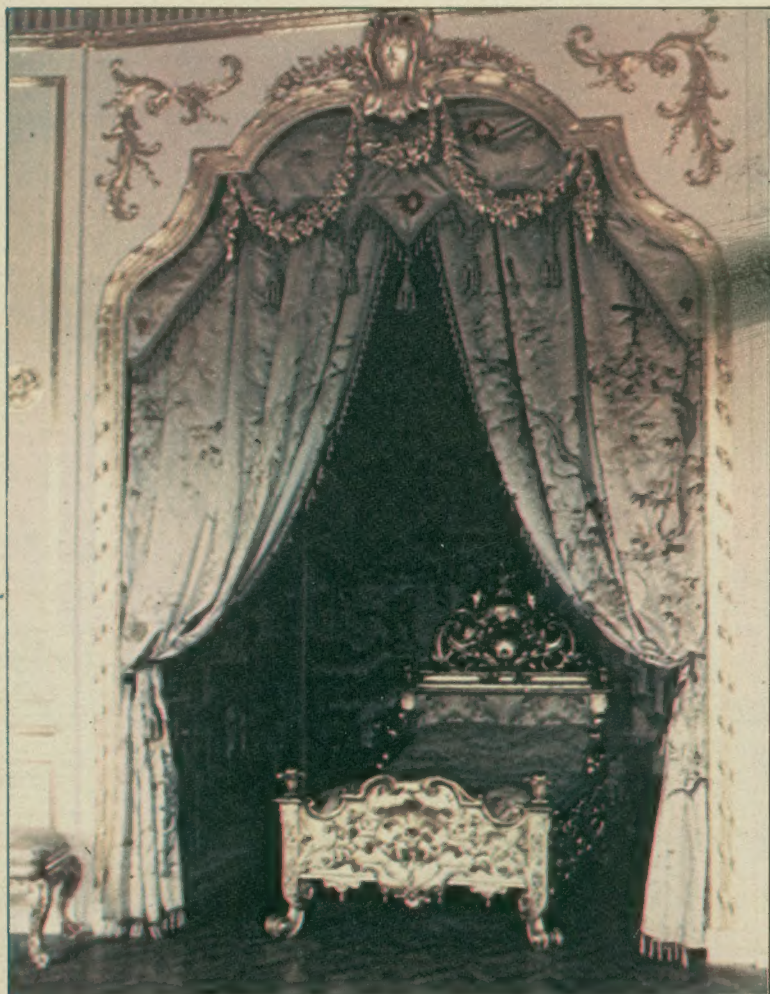
ДВОРАЦ МАРЛИ, грађен 1721—24 године

На јужној обали Финског залива, око 29 километара западно од Лењинграда, за Петра Великог 1709. године почела је изградња великог царског летњиковца. Најпре су подигнути дворац Монплезир и свечана царска резиденција у стилу руског барока — Велики дворац, чији изглед и богатство изражавају економски и културни успон тадашње Русије, а касније више мањих, раскошних двораца и паркова. Петродворец, до 1944. године Петергоф, саграђен је по цену огромних напора сељака. У његовом подизању учествовали су многи руски и страни архитекти и талентовани мајстори: сликари, тесари, скулптори . . . Петродворец је данас велики музеј.

ВЕЛИКИ ДВОРАЦ — Изградња овог раскошног дворца и уређење парка према француским узорима почела је 1715. године. Дворац је једноспратан а унутрашњост му се одликује обиљем и разноврсношћу позлаћених резбарија.

Дворана фазана

Спаваћа соба

Престона дворана

ПЕТРА ВЕЛИКОГ

ПАВИЉОН ЕРМИТАЖ, 1726—26

ДВОРАЦ МОНПЛЕЗИР — Подигнут је на обали мора 1714. у стилу холандског барока. У њему је била смештена прва збирка слика у Русији коју је Петар Велики сакупио у Холандији. (На слици централна дворана).

РИМСКЕ ФОНТАНЕ

СТАКЛЕНА БАШТА

ПАВИЉОН У МРЕЖОМ ОГРАЂЕНОМ ПРОСТОРУ ЗА ЖИВОТИЊЕ

Слајдови посредством совјетске агенције АПН

ДОКАЗ ЈЕ ПРИБАВЉЕН

Када је капетан Ден Гелери ушао у официрску трпезарију сви пилоти већ су били на окупу. Заваљени у столице са наслонима за руке лено су ваљали у устима гуму за жвакање. Никад нису били без ње, помисли он, док се уморно спуштао у столицу иза великог стола. Нервирало га је жвакање те „проклете ствари", како ју је често називао.

Гелери је неколико тренутака ћутао не скидајући поглед с корица са списима које је ставио на сто. Размишљао је. Није био задовољан што су га одмах по ступању Сједињених Држава у рат послали баш овде, на хладни Исланд, у америчку ваздухопловну базу недалеко од Рејкјавика, одакле су контролисани поморски путеви између Северне Америке, Гренланда, Шкотске и Норвешке.

Капетан немачке подморнице морао је да скине доњи веш јер капетан Гелери није признавао никакву другу потврду о успешно извршеном ратном задатку.

ВАЖНО САОПШТЕЊЕ

— Па момци, да вас обрадујем! — управи капетан поглед на окупљене америчке пилоте, пажљиво вадећи из корица један документ. — Изгледа да су у Вашингтону сазнали за ваш обичај да свако таласање мора после испуштања бомби проглашавате за потапање немачке подморнице. Ако је и од вас, много је! Од сада нема више тога. Из Вашингтона је стигло наређење да ће вам се убудуће потапање подморнице признати једино ако доведете заробљенике или ако приложите доказе о свом успеху: изјаве сведока или делове уништене подморнице. Што се тиче мене, као доказ признајем само гаће капетана подморнице које ми морате донети! Гаће и ништа више! Мислим да сам био јасан. То је све!

Време је било прохладно када је неколико дана након необичног саопштења капетана Гелерија, поручник Роберт Хопгуд са копилотом Тексом Дајером узлетео на хидроавиону из базе и кренуо у правцу конвоја теретних бродова који је требало да штити. Конвој је пловио према Рејкјавику у пратњи британског разарача.

ДО ПОСЛЕДЊЕГ МЕТКА

Изненада, на око један час лета од базе, Дајер и Хопгуд угледали су на отвореном мору немачку подморницу. Љуљала се на површини воде уз један исландски рибарски бродић. Неколико чланова посаде ужурбано се кретало на њеним „леђима". Иако јој се амерички хидроавион приближавао великом брзином, није се ни померила. Поручник Хопгуд је знао да се конвој налази једва седамдесет километара од подморнице и да је на сваки начин мора спречити да зарони. Међутим, на његово огромно запрепашћење подморница је и даље мирно стајала на свом месту. Само су се чланови посаде склонили у њену унутрашњост.

— Тексе, ови су сигурно у квару! — довикнуо је поручник Хопгуд копилоту. — Баци на њих све што можеш, осим чизама!

Дајер није чекао да му се двапут каже. Када је избацио и последњу бомбу, Копгуд је спустио летилицу сасвим ниско. Желео је да види резултат. Из подморнице су истицали компримирани ваздух и нафта, али она није тонула. Напротив, поклопац куполе се подигао и из подморнице су почели да излазе чланови посаде. Јасно се видела и бела горња површина капетанове капе. Немци су потрчали према великом противавионском топу.

— Тексе, митраљезом по њима! До последњег метка! — наредио је поручник Хопгуд.

Киша олова сручила се на посаду подморнице. Дајер је испуцао сву муницију. Али, успех је био мршав: само је неколико Немаца избачено из строја. Без муниције и бомби, тучен ураганском ватром из топа са подморнице, хидроавион је морао да се удаљи ван домета опасног оружја.

НЕМЦИ СЕ ПРЕДАЈУ

Хопгуд је био љут. Подморница није тонула, али он је био сигуран да јој је нека од бачених бомби задала љуте ране. Победа му је била надохват руке — недостајала му је само још једна бомба па да докрајчи непријатеља.

Хидроавион је наставио да кружи. Капетан подморнице није губио време. Журно је издавао наређења посадама подморнице и исландског бродића који је сат раније присилно зауставио да би га искористио као суви док за отклањање квара на својој подморници. Цео предњи крај „подводног гусара" по лако је извучен на палубу рибарског бродића. Поред старих, посада је сада отклањала и нова оштећења која јој је причинио хидроавион.

Једини који би у овом тренутку могао да потопи подморницу био је британски разарач из пратње конвоја. Његовог капетана, младог поручника Рандолфа Декстера, Хопгуд је познавао. Разарач је био стар, али се Хопгуд надао да ће ипак стићи пре него што подморница отклони кварове и зарони. Одмах је позвао Декстера радио-везом и описао му свој положај, а затим наставио да кружи изнад подморнице.

Када се Декстер са својим разарачем појавио и почео да се приближава Немцима, резерве горива у хидроавиону већ су биле на измаку. Капетан подморнице схватио је да је сваки отпор узалудан. Подигао је своју белу капу у знак предаје. Декстер је прихватио заробљенике. Хопгуд му је упутио сигнални поздрав у знак добро обављеног задатка и узео курс према бази.

НЕ ВОЛИ УШТИРКАНО

Следећег јутра конвој је упловио у луку Рејкјавика. Циљ пута био му је Мурманск, али је на Исланд морао да сврати због попуне горива. Последњи је упловио разарач. У луци, седећи у џипу, чекали су га Хопгуд и Дајер. Чим је разарач угасио моторе упутили су се у кабину капетана Декстера.

— Претпостављам да је капетан немачке подморнице још на разарачу? — запитао је Хопгуд пошто су се поздравили са младим поручником.

Декстер је климнуо главом.

— Дошли смо по његове гаће! — наставио је Хопгуд озбиљно.

Настао је тајац. Декстер је замишљено посматрао двојицу пилота. Увлаче ме у незгодну ствар, помислио је. Покушао је да их одбије.

— Не може, момци — почео је да се извињава Декстер. — Капетан подморнице фон Шлајхер ратни је заробљеник и носилац немачког витешког крста са храстовим лишћем, а по женевској конвенцији не бисмо смели да скидамо гаће ратном заробљенику!

— Мислиш, не смемо на силу! — био је упоран Хопгуд. — Али, човеку је потребно опрати и испеглати ствари пре него што британски обавештајни официри почну да га саслушавају. Зар не?!

Декстер је попустио. Издао је наређење нижем официру да поступи по Хопгудовој жељи. Када се официр вратио носећи преко руке плаве вунене гаће са дугим ногавицама немачког капетана подморнице, хладно али учтиво рекао је Декстеру:

— Господине, ако дозволите, за једног ратног заробљеника тај Немац много изволијева. Каже да пазимо јер не воли превише уштиркане гаће!

Увече, истог дана Дена Галерија, капетана ваздухопловне базе у близини Рејкјавика, чекао је у официрској трпезарији, окачен на зид, доказ који је тражио. Његова наредба била је извршена.

В. Т.

ХОГАР СТРАШНИ

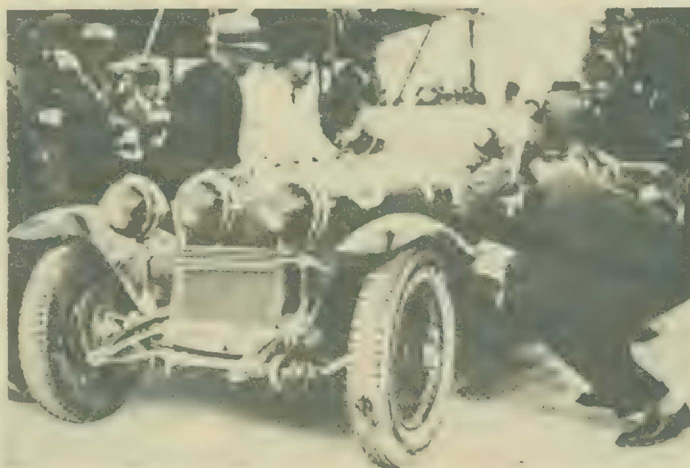

Стаза трке „Хиљаду миља“ водила је од Бреше у којој се налазио и циљ. Стрелицом је обележен правац кретања такмичара.

1000 МИЉА НЕСРЕЋЕ

Победници трке 1930. године: Нуволари (лево) са сувозачем Ђидотијем.

Нуволаријев алфа ромео 1750 на контролној станици у Фиренци.

Аутомобилска трка „Миле миља“ (хиљаду миља) сигурно је била једна од најузбудљивијих, најтежих и најопаснијих трка у историји аутомобилизма. Трку су с правом назвали и „лудом трком“, јер све оно што се дешавало за време њеног трајања и није био прави спорт.

У ствари „Хиљаду миља“ је била добро и вешто припремљена сензација и уносан посао великих произвођача аутомобила. За такмичаре, међутим, та трка је била прави пакао! Али и поред тога нису могли да јој одоле.

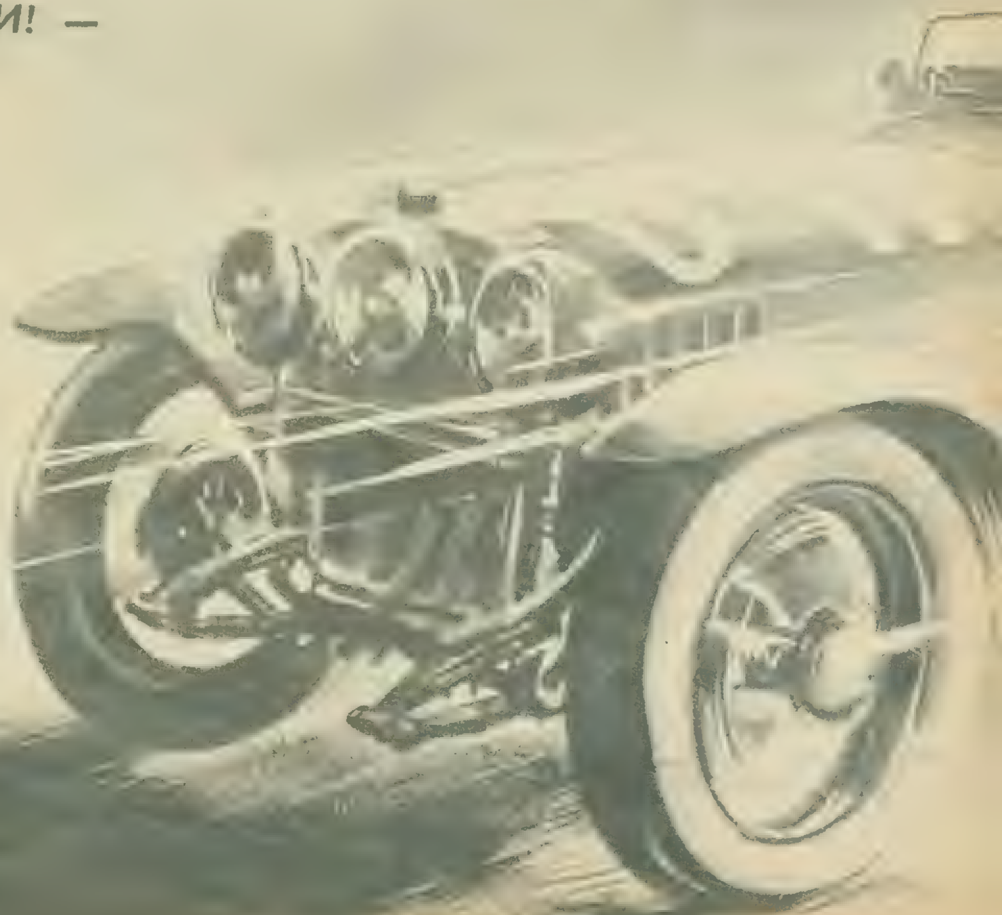
Улицама и друмовима

Трка се сваке године одржавала у Италији и у њој су учествовали најпознатији возачи са најсавременијим тркачким аутомобилима.

На неколико месеци пре почетка ове трке темпераментна италијанска публика већ је била определена за поједине такмичаре, своје љубимце. Крупни новински наслови свакодневно су подгревали навијачке страсти.

Стаза је била дугачка 1.000 миља, односно 1.609 километара. За победника је проглашаван такмичар који би тих хиљаду миља прешао за најкраће време. Разумљиво је да су свако заустављање, или покушај одмора, значили губитак времена, а тиме и изгледа на освајање неког од бољих места у пласману. Возило се без предаха, а машине доводиле до усијања. Од такмичара је тражена макси-

ТУ ЛУДУ ТРКУ МОРАМО ЗАБРАНИТИ! — БИЛА ЈЕ ЈЕДНОДУШНА ИТАЛИЈАНСКА ВЛАДА. — АКО ВЕЋ НЕКО ХОЋЕ ДА ВОЗИ 1.609 КИЛОМЕТАРА БЕЗ ПРЕСТАНКА, НЕКА ЗА ТО НАЂЕ ЗАТВОРЕНУ ПИСТУ.

мална издржљивост. Али, како ниједан такмичар није могао непрекидно да вози 1.609 километара, у сваким колима налазила су се по два возача који су се међусобно смењивали за управљачем.

Највећи недостатак трке био је — недостатак писте. Једноставно није је било! Иако брзинска, трка „Хиљаду миља“, одвијала се градским улицама и друмовима Италије на којима за то време редован саобраћај није обустављен. Необавештени власници путничких аутомобила, који би се нашли на путу „летећим ђаволима“ у њиховој сулудој трци са временом, једноставно би били одбачени с друма као празне конзерве.

Још горе су пролазили гледаоци који су се у очекивању проласка такмичара тискали дуж путева. Возила су често излетала с друма косећи посматраче.

Ништа није помагало ништо су такмичари кретали са старта појединачно у одређеним временским размацима. Што је више одмицала, трка се све више претварала у пакао.

Алфино изненађење

Нарочито занимљива била је четврта по реду трка „Хиљаду миља“ одржана 1930. године, и то због надметања двојице великих аутомобилских асова Тација Нуволарија и Акила Варзија. Обојица су возила за фирму Алфа Ромео.

Најбоље изгледе за освајање првог места имала је фирма Алфа Ромео, која је претходне две године славила победе. Алфи су предвиђали успех углавном због њеног техничког директора Виториа Јана. Тог смркнутог човека који се ретко смејао и мало причао, сматрали су ненадмашним конструктором тркачких аутомобила. Кад је 1923. године прешао из Фиата у Алфа Ромео, одговорни људи из ове фабрике задовољно су трљали руке.

Све сами вуци

Алфа је имала многобројне конкуренте: Мерцедес, Ланчу, ОМ, Масерати, Бутати, Фиат, Италу, Крајслер, Бентли... Све сам див до дива! Свака од ових фабрика припремала је у тајности нешто ново за трку, и све су рачунале на победу. Осим ОМА, чији је аутомобил већ победио у првој трци, Јана су највише бринули Мерцедес, у чијем су возилу „ССК“ седели познати возачи Карачола и Вернер, и Бенти за кога су возили Биркин и Барнат. Овај други возачки пар „претрчао“ је као од шале 24 часа вожње у Ле Ману и однео ловоров венац 1929. године. С таквим вуцима Јано је могао да се упусти у борбу само тркачким колима боља од његових.

Алфа ромео 1.750, најбољи тркачки аутомобил који је фабрика тада имала, није могао да гарантује успех па је Јано са својом екипом прионуо на посао да га усаврши. Почео је од осветљења јер је добар део пута возио ноћу. Овом проблему посветио је читаву писмену студију. Резултат су били три новоизграђена рефлектора: средњи за право осветљавање и два бочна за осветљавање ивице стазе. Од фабрике „Филипс“ наручене су и уграђене сијалице од 75 вати.

Под ударом генералног „претресања“ возила нашло се и паљење: елктрични систем је побољшан новим Бошовим разводником који је обезбеђивао равномерно паљење и при 5.000 обртаја у минуту, насупрот дотадашњем систему са магнетним паљењем изнад 3.500 обртаја.

Мотор је остао неизмењен. Само је уграђен нови компресор који је повећао јачину мотора на око 110 КС.

Највише времена изгубљено је око каросерије. Јано је на сваки начин хтео да смањи тежину, да јој аеродинамичност и осигура неопходну јачину с обзиром да је каросерија била отворена. Искористио је идеју свог пријатеља Загата која му одавно није давала мира. Наиме, Загато је предлагао да се на шасију причврсти челична конструкција у облику цеви, слично пилотској кабини авиона. Захваљујући свему томе тежина возила смањена је за 50 килограма и сада је износила 850 килограма. Истовремено повећана је и брзина возила за око три километра на час. Најзад, када су извршене и остале мање измене, возило је било спремно за трку.

Старт трке „Хиљаду миља“ био је те, 1930. године у Бреши. Учесници трке морали су да пређу по лошим путевима 1.609 километара крећући си најпре правцем Парма — Болоња — Рим.

Од Рима стаза се преко Анконе и Риминија враћала на Болоњу, а затим скретала према Падови и Вићенци и преко Вероне завршавала се у Бреши одакле се и пошло.

Велика тројица

Према утврђеном распореду од Алфине „велике тројице“ први је стартовао Кампари у 13,07 часова. Пет минута касније кренуо је Варзи, а 10 минута иза њега и највећа Алфина нада, Тацио Нуволари.

Почетак трке донео је Алфи разочарање: Луиђи Арканђели, који је возио за фирму Масерати бежао је Нуволарију за минут, а Варзију чак за два! Арканђели је возио просечном брзином од 138,8 километара на час што је за оно време била фантастична брзина. Али, убрзо је морао да одустане од даљег такмичења јер су му се у исто време поломили клипови у мотору и отказале кочнице. Свог „бензинског коња“ морао је да склони у страну. Тужним погледом испратио је Варзија и Нуволарија који су протутњали поред њега.

На контролној станици у Риму свима је било јасно да ће се за прво место борити само двојица — Варзи и Нуволари. У главни град Италије стигли су са истом временском разликом са којом су и кренули: први Варзи, десет минута иза њега Нуволари. Трећи човек Алфе, Кампари, каснио је седам минута, али је задржао треће место. Остали такмичари, нарочито они од којих је Јано страховао, заостали су далеко иза водећих. Увек намрштени Јано дозволио је себи да се, после толико дана рада, насмеши! За оне који су га познавали био је то прави догађај.

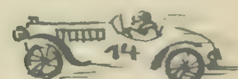
Новине и радио-станице нису пропуштале ниједан детаљ са трке. Нуволари је и даље „јурио“ Варзија. Истина, и један и други су имали сувозаче, али су ови возили само док су се главни асови одмарали на неудобном седишту.

Разлика између Варзија и Нуволарија стално се смањивала па је при повратку у Болоњу Варзи „бежао“ Нуволарију само три минута. После проласка кроз Верону Варзи је био само 200 метара испред Нуволарија. Да су и у таквом поретку стигли на циљ у Брешу, Нуволари би био победник јер је Варзи кренуо са старта десет минута пре њега. Али, Нуволари је желео да први прође кроз циљ.

Нуволаријева подвала

Била је ноћ. Бреша и циљ трке били су на домаку. На друму је владао мрак. Граду се први приближавао Варзи, а непосредно иза њега грабио је Нуволари. Изненада, фарови Нуволаријевог аутомобила су се угасили. Пут су осветљавали само фарови Варзијевих кола који је закључио да је његов пратилац заостао или застао због квара. Успорио је да види шта се дешава. У истом тренутку Нуволари је са угашеним фаровима на колима као дух пролетео поред њега. Када је мимоишао Варзија, поново је упалио фарове и нестао у правцу Бреше.

Варзи је био запрепашћен овом варком. Док је схватио да је насео, драгоцене секунде отишле су у неповрат. На циљ у Бреши први је стигао Нуволари као победник целе трке са десет минута предности испред другопласираног Варзија, док је треће место заузео Кампари, сви на возилима алфа ромео 1750.

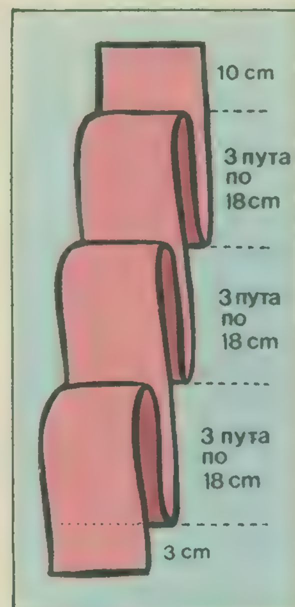

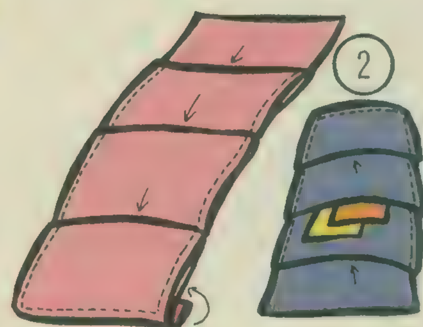
Трка „Хиљаду миља“ одржавала се сваке године од 1927. до 1938. и од 1947. до 1957. године. Ниједна се није завршила без жртава. Само 1938. године возила која су излетела са друма, усмртила су десет гледалаца, од чега седморо деце. Најзад, 15. маја 1957. године италијанска влада је званично донела одлуку којом се све трке на отвореним путевима, па и „Хиљаду миља“ забрањују.

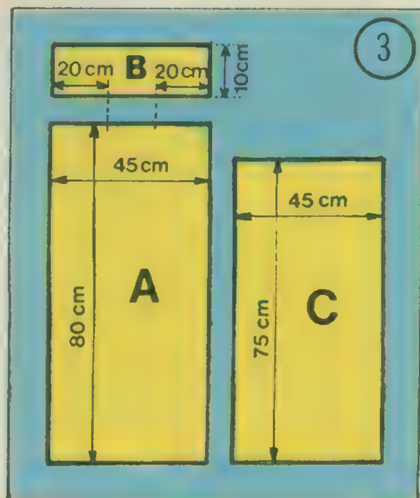
М. Л.

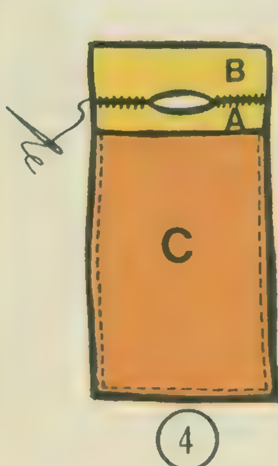

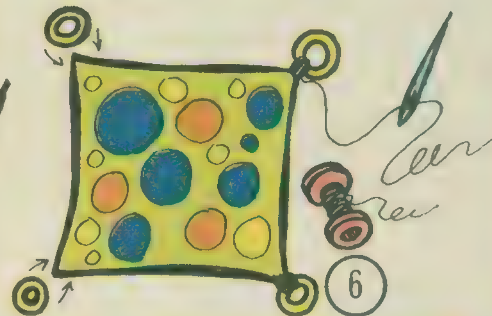

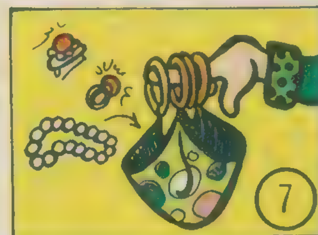

Уредите СВОЈ ОРМАН

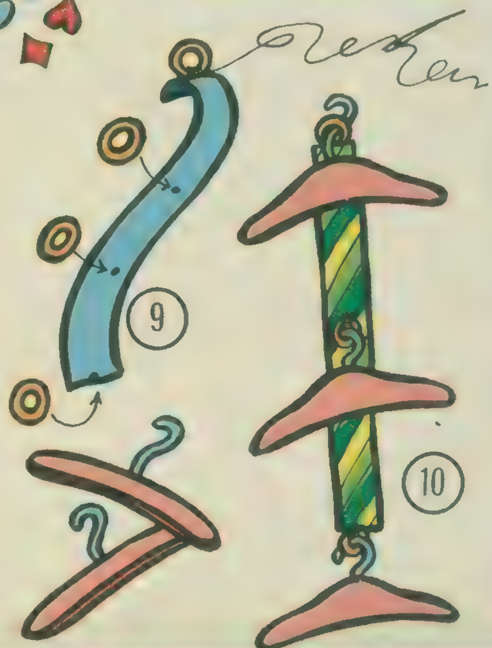
За оне који воле уредност доносимо неколико практичних савета како да што боље искористе простор у свом орману.

На **цртежу 1** приказано је како се прави кеса за држање рукавица, марамица чарапа, која се може обесити на врата ормана. За кесу је потребна трака широка 30 до 40 сантиметара (зависно од ширине врата на орману) а дугачка 1,85 метара. Уколико немате тако дугачку траку, можете је направити спајањем више комада различитих тканина — тако шарена кеса може веома лепо да изгледа. Кесу штепујте по линији означеној цртицама на **цртежу 2.**

На **цртежу 3** је шема по којој треба да искројите кесу за држање одела које се тренутно не носи. Кесу направите од чвршћег платна или шареног најлона. Делове А, В и С спојте као на цртежу 4, и то тако што ћете оставити отвор између делова А и В кроз који се може провући кука вешалице за одело. Одело окачите о вешалицу, затим навуците преко њега кесу а поклопац В причврстите прибадачом **(црт. 5).**

Од тканине величине 30 пута 30 цм, или старе, избеделе мараме можете направити кесу „сваштару" за дугмета и разне ситнице. Ево како: на сва четири угла тканине ушијте по једну алкицу **(црт. 6)**, па све алкице прикупите **(црт. 7)** и закачите о ексер који сте претходно укуцали на друга врата ормана.

Да би вешалице лепше изгледале обојте или исцртајте по њима шаре масном бојом или лаком за нокте (немојте темпером јер се отире). Ако не волите да бојите можете изрезати од шареног селотејпа тачке, срца, квадрате и залепите их на вешалице **(црт. 9 и 10).** На траку, чија дужина зависи од величине ормана зашијте три или четири алкице (црт 9), па о њих закачите вешалице као што видите на **цртежу 10.**

ТАЈНЕ ЂАЧКОГ СРЦА

5

ЗНАЛА САМ ДА ЈЕ ЗАБРАЊЕНО УЛАЗИТИ У МУШКИ ПАВИЉОН, АЛИ ЉУБАВ ЈЕ БИЛА ЈАЧА ОД СТРАХА!

БОГИЊЕ

Једног мајског дана кренули смо из Крагујевца у оближње место на летовање. У већ дотрајалом аутобусу орила се песма мојих другова и другарица срећних што ће се једно време одморити од књиге и наиграти до миле воље.

ЈА САМ СТИГЛА, ЗОРАНЕ!

С нама су пошле и наше учитељице. Сви су били весели и срећни, само сам ја тужним погледом тражила њега, али није га било. Тешила сам се тиме што сам мислила да је сигурно са својим друговима у аутобусу иза нас.

Ипак, нисам имала мира све док нисмо стигли и нисам га видела како излази из другог аутобуса. Брзо сам му пришла и глупо рекла:

— Зоране, ја сам стигла, а ти?

Он се слатко почео смејати, док је мени од стида и срама у лице ударило црвенило. Покупила сам своје ствари и побегла. Док сам брзо ишла за својим другарицама, мислила сам у себи: „Како си, Верице, могла да будеш таква будала и да га питаш нешто тако глупо? Убудуће припази мало шта говориш"!

Та моја глупост стално ми се врзмала по глави, непрестано сам мислила на то. Када смо се распаковали у својим собама које су се налазиле у женском павиљону, доста удаљеном од мушког, отишли смо у заједничку трпезарију на ручак. Тамо сам га опет видела. Весело је чаврљао са својим друговима, смејао се, није ме ни примећивао, док сам ја била убеђена да ће, чим ме види, почети да ми се руга. Када сам видела да он уопште и не мисли на то, да је сигурно све заборавио, почела сам да једем с великим апетитом.

И тако су пролазили дани мога летовања. Зорана сам виђала сваког дана. Љуљали смо се, играли лопте и јурили за лептирима. Све сам чинила да бисмо се што више зближили.

Све је то трајало до онога дана када се Зоран разболео од неких богиња. Данас више и не знам како су се тачно звале. Али, у сваком случају сећам се да су биле заразне и да је он био одвојен од друге деце, да се не би и она заразила. У његову собу нико није смео да уђе сем доктора и медицинске сестре. Дуго је Зоран лежао у својој соби, одвојен од нас. И док се он купао у знoју и борио са температуром, ја сам се са децом играла напољу.

КАО ЈУЛИЈА

И тако једног дана смислим ја план да одем у његову собу. Али, пре него што сам пошла, наберем у пољу букет белих рада и кренем. И сама сам знала да је то опасно, да могу и ја да се заразим, али сам мислила: ако већ њега боли нека боли и мене. Како је могла Јулија да да живот за Ромеа? И тако смело наставим пут његове собе ,не престано замишљајући себе као Јулију која иде у загрљај своме вољеном Ромеу.

Полако сам се увукла у мушки павиљон, да ме неко не би видео, дошла до његових врата и провирила кроз кључаоницу. У соби није било никога, сем њега. Ушла сам полако на прстима и као неки лопов полако пришла његовом кревету. Он је спавао. Полако сам спустила беле раде поред кревета на полицицу која је била претрпана боцама и лековима. Окренула сам се и погледала њега: био је сав ишаран црвеним печатима. Уплашила сам се и крикнула јер ја заправо и нисам знала шта су богиње и шта он то има по лицу и рукама. Мислила сам да богиње боле исто тако као кад се удариш. Зоран је отворио очи и зачуђено погледао у мене. Ја сам се још више уплашила, нисам знала шта да радим и шта ће ми он рећи. Стајала сам тако као кип пред њим. Одједном, он ме је упитао:

— Зашто си дошла, ово је заразно, разболећеш се и ти!

ВОЛИМ ТЕ!

После тога сам се мало ослободила и одлучно му рекла:

— Али, ја тебе волим!

Он се насмејао и ја сам му пришла. Тада смо се први пут пољубили.

Кренула сам из собе јер је време ручка већ давно прошло. Полако сам силазила низ степенице кад се одједанпут преда мном створила моја учитељица. Када ме је угледала, поцрвенела је од љутине, ухватила ме за уво и повела у своју собу. Док сам пролазила деца су ми се подсмевала а ја сам погнуте главе, црвена од стида, ишла за учитељицом. Кад смо се нашле у њеној соби заповедила ми је да седнем, а онда упитала:

— Верице, шта си тражила горе у мушком павиљону?

Почела сам да се тресем од страха али сам била чврсто решена да јој не кажем истину. Мислила сам да треба да се жртвујем за своју љубав. Сатима и сатима ме је учитељица држала затворену у својој соби, али ја сам упорно одбијала да кажем шта сам тражила у мушком павиљону. Најзад су по мом лицу почели да избијају црвени печати.

— Па ти си, несрећнице, била код оног болесног дечака — викнула је учитељица. Видиш ли да си од њега добила богиње!

На крају учитељица ме је добро испрашила по туру, а затим сместила у кревет у засебној соби.

Мислим да мој Ромео данас живи у Сарајеву. Ако му овај лист буде дошао до руку и ако га буде прочитао можда ће се и сетити свега. Ко зна, можда ни он није заборавио.

Верица Ђоковић,
Јанка Веселиновића 36а
34000 Крагујевац
(Хонорар 250,00)

НАЈЛЕПША ЉУБАВНА ПЕСМА

Не смеш ме заборавити!

Оде...
Ал' ја знам читавом собом:
ми једно без другог немамо куд.
И знам: ја сам вечито с тобом.
Ја ћу претрчити сваки твој пут.
Ти свукуд идеш са мојом сликом,
ја сам твој дом и твоја цеста.
У твом је срцу мене толико
да ту за друге нема места.
Ма колико женских очију срео,
ти ћеш у свима видети моје.
На целом свету ја сам твој део,
и ту све друге не постоје.
И глас ма чији слушао, ма кад,
теби ће сваки к'о мој доћи.
Дотаћи ћу те гранама парка,
гледаћу те очима ноћи.
И кад год се кући вратиш касно,
мисли ће мене да те сете.
Постаћу звезда у оку јасном,
дим ћу постати цигарете.
Преко стотину стотина миља
срцем ћу ти у срце тући;
ући ћу кроз прозор – ветар смиља,
затвориш ли – ко вихор ћу ући.
А он неодлучан никад није –
ушав у дом твој, твој мир, твој видик,
испретураћу ти све хартије,
сав стан, сав живот, може бити...

Не смеш ме никад заборавити!

Силва Капутикјан (1919–)

БИМ и БУМ

JOE MUSIAL

ДОСТА ЈЕ СКАКАЊА! БРЗО УЧИШ, ЛАЈАВКО!
АХА! МИ БИСМО САД МАЛО ЈЕЗДИЛИ ПО МОРУ!
ЗИП!
АВ! АВ!
ПАЗИТЕ, КАПЕТАНЕ! ЛАЈАВКА СМО НАУЧИЛИ ДА СКАЧЕ КРОЗ ОБРУЧ!
ГУБИТЕ СЕ! УПЕЦ'О САМ ЈЕДНУ ОГРОМНУ РИБУ!
ХА! ЛАЈАВКО ЈЕ ОД МРЕЖЕ МИСЛИО ДА ЈЕ ОБРУЧ!
ЗУУМ!
КРАК!
АВ!
ПОФ-ПОФ!
БИЋЕ КРВИ!
СКРАТИЋУ ВАС ЗА ПО ГЛАВУ!
ЗАСЛУЖИО СИ ХАРПУН У СЛАБИНУ... И ДА ТЕ БАЦЕ ЗА ХРАНУ ЛЕШИНАРИМА!
АВ!
Е-ХЕЈ, КАПЕТАНЕ!
ТРЕБА ЛИ ВАМ МОРСКИ ТАКСИ?
МОРУ Л' ДА **ПОРАЗГОВАРАМ** С ВАШИМ АНЂЕЛЧИЋИМА?
НЕ САДА, КАПЕТАНЕ! УПРАВО УЧЕ ЛАЈАВКА **НОВОМ ТРИКУ!**
MUSIAL
11-4

ШРАФКО

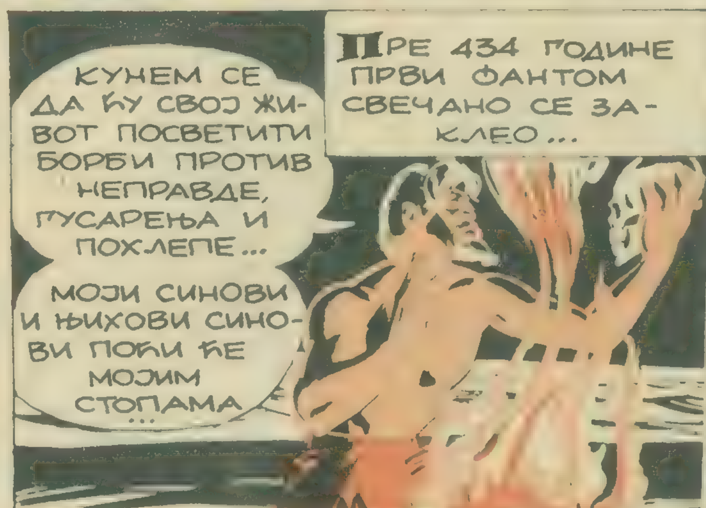
ИЗЛОЖБА ЦВЕЋА
ЈА ВОЛИМ ЦВЕЋЕ!
ЦВЕЋЕ ЈЕ ТАКО НЕЖНО...
МММ?
OUDA

ФАНТОМ: ЗЛАТНИ НАРОД

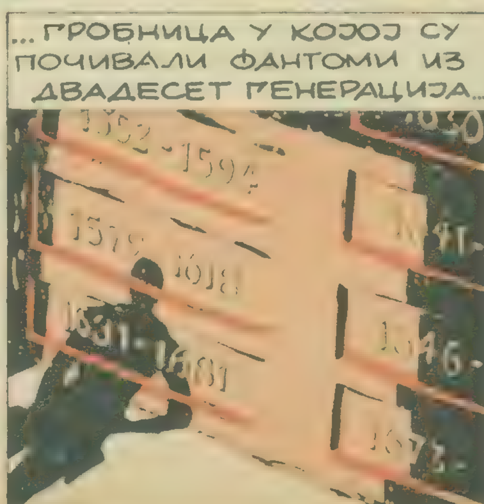

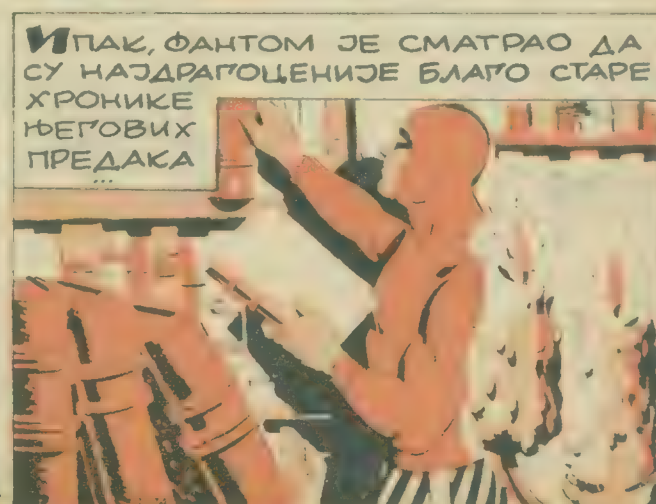

За дечаке дозвола да уђу у пећину била је најлепши поклон ...
А могу ли и Катина и Јумба с нама?
Не! Нека вас чекају пред пећином!
То сам и ја рекао!

А шта је унутра?
Видећете!

Шта ћемо најпре да разгледамо?
Ризнице!
Ризнице?

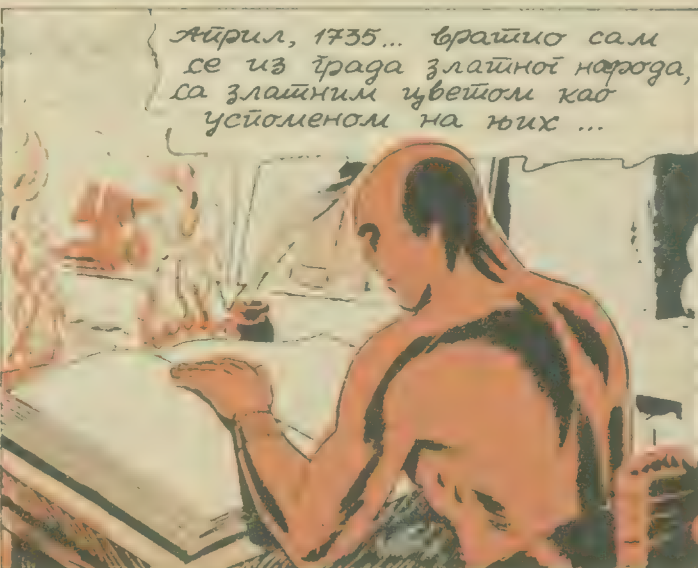

Ово је мала ризница! ... Са златом, накитом и сличним драгоценостима!
А где је ВЕЛИКА ризница, чика Волкере?

Ово је ВЕЛИКА ризница! Ту чувам мач краља Артура... Ескалибур!
Роландов рог од слоноваче!
Пехар Александра Великог!
А каква је ово змија у бочици... и тај прстен?

То је змија која је ујела Клеопатру... а ово прстен који је добила од Антонија!
А ко су Клеопатра и Антонио?
Је л' то њу болело?

Што је леп овај цвет! Па он је... од метала!
Од злата је... а изгледа као прави цвет! Не знам откуд потиче! Да погледамо у хроникама!

Историја Фантома и сви подвизи записани су у њима! Прва хроника написана је пре 400 година!
400 година! Ауу!

Април, 1735... вратио сам се из града златног народа, са златним цветом као успоменом на њих ...

ФАНТОМ ЈЕ ЧИТАО ДАЉЕ...
„Обећао сам да ћу чувати њихову тајну, да нећу никоме рећи где живе. Зато то и не записујем...”
1735. ГОДИНА! КАД ЈЕ ТО БИЛО?
ПРЕ 235 ГОДИНА!
И ТО ЈЕ СВЕ!

ЗНАШ ЛИ ТИ НЕШТО О ЊИМА?
НЕ, РЕКСЕ!

ЗНАМ КОЛИКО И ВИ! ДА ЈЕ ЗЛАТНИ ЦВЕТ ПОКЛОН ОД „ЗЛАТНОГ НАРОДА”!
КАКАВ ЛИ ЈЕ ТО НАРОД?

ШТА ВАМ СЕ У ПЕЋИНИ НАЈВИШЕ СВИДЕЛО?
ЗМИЈА!
ОНА ШТО ЈЕ УЈЕЛА ОНУ... КАКО СЕ ЗВАШЕ?

МОГУ ЛИ ДА ГА ЈАШЕМ?
ДАНАС НЕ! ПОТРЕБНО МУ ЈЕ ДА СЕ СЛОБОДНО ИСТРЧИ!
НАПРЕД, ВАС ДВОЈИЦА!
Sy Barry 12/28

КОЊ И ПАС ДАЛИ СУ СЕ У ТРК...

СТАНОВНИЦИ ЏУНГЛЕ НАВИКЛИ СУ ДА ВИДЕ БЕЛОГ ЖДРЕПЦА И ПЛАНИНСКОГ ВУКА...
ТО СУ ФАНТОМОВИ КОЊ И ПАС!

ЧАК СЕ И ВЕЛИКЕ МАЧКЕ ПЛАШЕ ОВОГ ЧУДНОГ ПАРА...

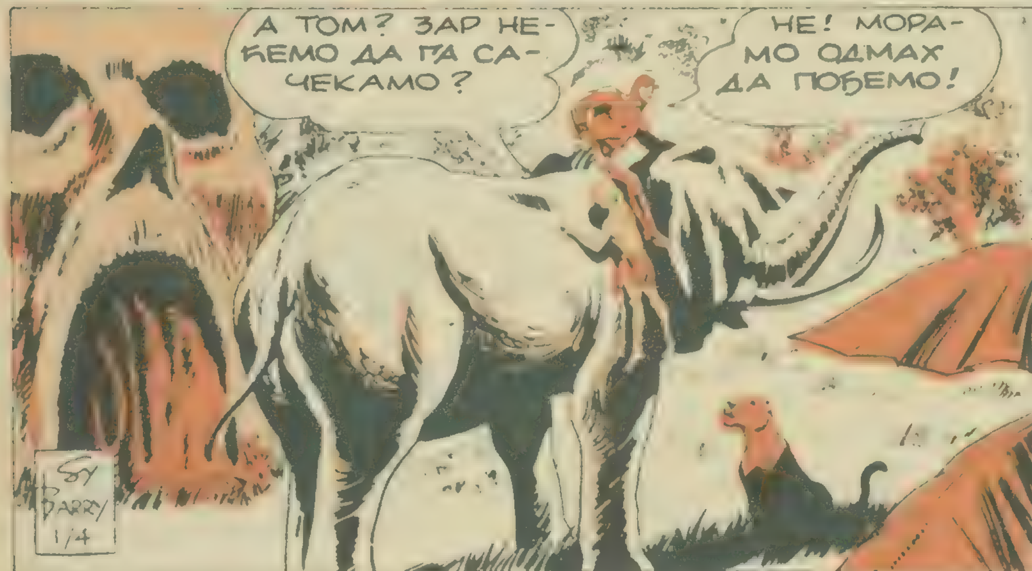
ВЕЋ ЈЕ МРАК А ЊИХ ЈОШ НЕМА! ОБИЧНО СЕ ВРАТЕ РАНИЈЕ!
?

ЗА ТО ВРЕМЕ У СЕЛИМА У ЏУНГЛИ ...
ВИДИ ИХ... С ПРАВОМ ИХ ЗОВУ...

ХЕРОЈ И ЂАВО!

КАКО СА-МО ТРЧЕ!

ТРИ ДАНА СУ КОЊ И ПАС ЈУРИЛИ ЏУНГЛОМ...

ОВО СЕ НИКАД НИ-ЈЕ ДОГОДИЛО! ИАКО НЕ ВЕРУЈЕМ ДА ИМ СЕ НЕШТО ДОГОДИЛО...
ПОЋИ ЋЕ-МО ДА ИХ ПО-ТРАЖИМО!
!

А ТОМ? ЗАР НЕ-ЋЕМО ДА ГА СА-ЧЕКАМО?
НЕ! МОРА-МО ОДМАХ ДА ПОЂЕМО!
SY BARRY 1/4

ОБИЧНО ТРЧЕ ОВОМ СТАЗОМ!
САМО ДА ИМ СЕ НИШТА НИЈЕ ДО-ГОДИЛО!

ПОСЛЕ НЕКОЛИКО ЧАСОВА...
РЕКСЕ, ЧУЈЕШ ЛИ...?
АХА! ТУТАЊ КОПИТА!

ЕНО ИХ!

ХЕЈ!
ШТА ОНО ЂА-ВО НОСИ У ЗУБИМА?

НАШЛИ СМО ИХ!
ИЛИ СУ ОНИ НАШЛИ НАС! СУДЕЋИ ПО ПРАВЦУ ИЗ КОЈЕГ ДОЛАЗЕ, ВРАЋАЛИ СУ СЕ КУЋИ!

ШТА ЈЕ ОНО У ЂАВОЛОВИМ ЧЕЉУСТИМА? БЛИСТА КАО ЗЛАТО!
?

ГДЕ СТЕ САМО БИЛИ ОВА ТРИ ДАНА?
ДОНЕЛИ СУ ЖУТ ЦВЕТ!

КАО ОНАЈ У ПЕЋИНИ!
ЗЛАТАН ЦВЕТ!

ЗНАШ, ОНАЈ О КОЈЕМ СИ НАМ ЧИТАО У КЊИЗИ О ТВОЈИМ ПРЕЦИМА!

"Април, 1735... вратио сам се из града златног народа..."

ПОКАЖИ НАМ ГДЕ СИ ОВО НАШАО! ВОДИ НАС ТАМО!
МОГУ ЛИ И ЈА?

ВЕЋ СЕ СМРКАВА! ВЕЋ САТИМА ИДЕМО!

НЕ СЕЋАМ СЕ ДА САМ ИКАД ДОСАД ВИДЕО ОВУ ПЕЋИНУ!
ЧЕКАЈ НАПОЉУ, РЕКСЕ!

ПОДЗЕМНО ЈЕЗЕРО! ЗЛАТАН ЧАМАЦ!

ПА ОВО ЈЕ КАО У ПРИЧИ!
РЕКСЕ, КАЗАО САМ ТИ ДА ЧЕКАШ НАПОЉУ!

МОРАО САМ ДА УЂЕМ! КАКВО ЈЕ ОВО МЕСТО?
НЕ ЗНАМ, РЕКСЕ!

ПАС ЈЕ, ОЧИГЛЕДНО, ОВДЕ НАШАО ЗЛАТНИ ЦВЕТ! ЧАМАЦ ЈЕ ДРВЕН ... САМО ПОЗЛАЋЕН!
СВЕ ЈЕ ТАКО ЧУДНО И УЗБУДЉИВО!

ТРАГОВИ БОРБЕ... УСИРЕНА КРВ... КАО ДА ЈЕ НЕКО ПОКУШАО ДА ПОБЕГНЕ... АЛИ КО... И ОД КОГА?
ВРАТИ СЕ КУЋИ, РЕКСЕ!

ДОПУСТИ МИ ДА ОСТАНЕМ, МОЛИМ ТЕ!
НЕ! ОВО МОЖЕ ДА БУДЕ ОПАСНО! МОРАШ ДА СЕ ВРАТИШ!

АЛ' ОБЕЋАЈ МИ ДА ЋЕШ МИ СВЕ ИСПРИЧАТИ!
ОБЕЋАВАМ!

ПРОЛАЗ У ДНУ ПЕЋИНЕ! ВИДЕЋЕМО КУДА ВОДИ!

ВОДОПАД! СТЕЊЕ СЕ БЛИСТА КАО ДА ЈЕ ОД БАЗАЛТА! ДАЉЕ СЕ, ИЗГЛЕДА, НЕ МОЖЕ! ОХ!

ЗЛАТНА СТРЕЛА!
ТАК!

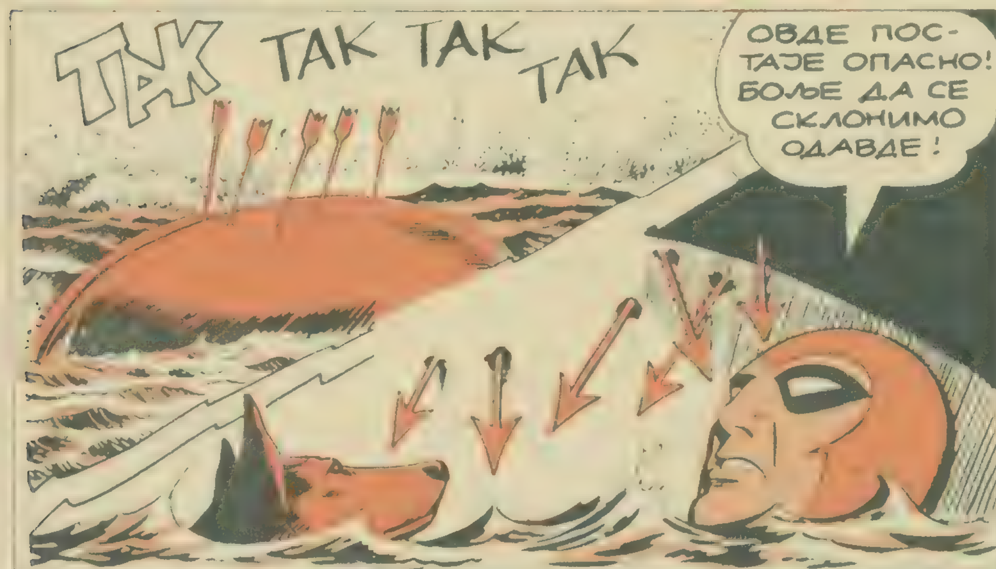

ЧАМАЦ ЈЕ УДАРИО У ПОДЗЕМНУ СТЕНУ У ИСТОМ ТРЕНУТКУ КАД ЈЕ СТРЕЛА ФИЈУКНУЛА!

ЧИСТО ЗЛАТО!

АВ

ВИСОКО НА ИВИЦИ ЛИТИЦЕ ЗЛАТО ЈЕ СИЈАЛО ПОД ЗРАЦИМА СУНЦА КОЈЕ ЈЕ ЗАЛАЗИЛО!
!
АВ! АВ!

ФАНТОМ ЈЕ У ТРЕНУТКУ ПРЕВРНУО ЧАМАЦ...
ЗАКЛОНИ СЕ!

ТАК ТАК ТАК ТАК
ОВДЕ ПОСТАЈЕ ОПАСНО! БОЉЕ ДА СЕ СКЛОНИМО ОДАВДЕ!

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ С ЛИТИЦЕ СЕ СРУЧИЛА ГРОМАДА...
МА КО ДА СУ... САД СИГУРНО ВЕРУЈУ ДА СМО МРТВИ!
ОСТАНИ ТУ, ЂАВОЛЕ! ЈА ЋУ У ИЗВИДНИЦУ!

?

ЖАО МИ ЈЕ ШТО И НАС ДВОЈЕ НИСМО СМЕЛИ ДА ОСТАНЕМО! АЛИ, МОРАМО ДА СЛУШАМО!

ПРЕД ТАЈАНСТВЕНОМ ПЕЋИНОМ ОСТАО ЈЕ КОЊ...

НА САМОМ УЛАЗУ ПАС...

ДОК ЈЕ ФАНТОМ КРЕНУО ТРАГОМ ЗЛАТНОГ ЦВЕТА!

СТЕНА ЈЕ КЛИЗАВА... АКО БИХ СЕ ОКЛИЗНУО ...

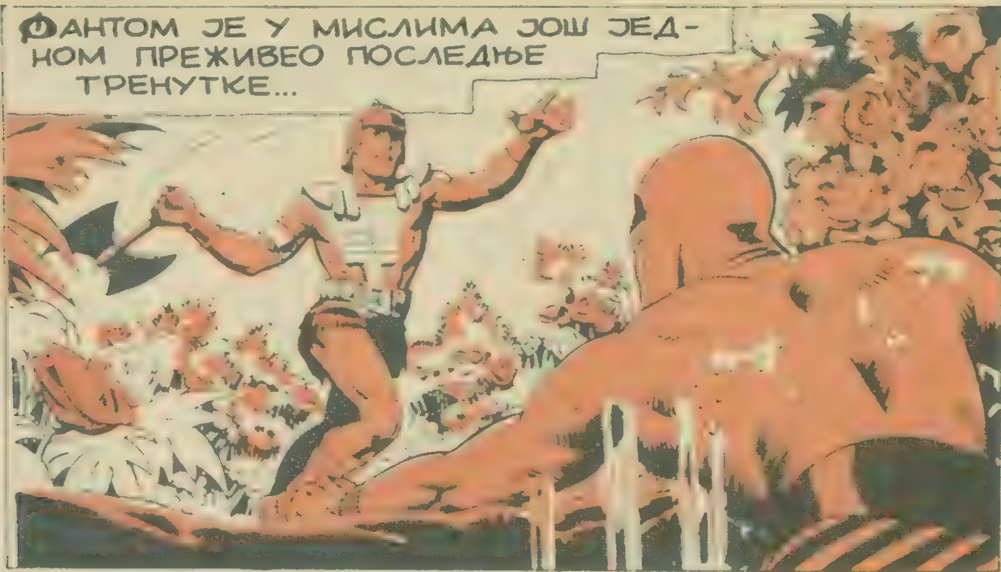
ИПАК, СТИГАО ЈЕ ДО ВРХА ЛИТИЦЕ...
?!
!

... ИЗА КОЈЕ СЕ ПРОСТИРАО ЗЛАТАН ВРТ. ТУ ГА ЈЕ ДОЧЕКАО РАТНИК У ЗЛАТНОМ ОКЛОПУ КОЈИ ЈЕ ЗАМАХНУО СЕКИРОМ...

ЗА ТРЕНУТАК СУ СЕ ГЛЕДАЛИ ПРАВО У ОЧИ...
ТИ...?
?

А ОНДА ЈЕ ФАНТОМ СКОЧИО...

ТИ!
ОВАЈ КАО ДА МЕ ПОЗНАЈЕ! ЧУДНО!
ЧУЈУ СЕ БУБЊЕВИ!

ФАНТОМ ЈЕ У МИСЛИМА ЈОШ ЈЕДНОМ ПРЕЖИВЕО ПОСЛЕДЊЕ ТРЕНУТКЕ...

ТИ... ОХ!
?

ЧУДНО... ОН КАО ДА МЕ ПОЗНАЈЕ...

ФАНТОМ ЈЕ КРЕНУО КРОЗ НЕОБИЧАН ВРТ...
БУБЊЕВИ?

ШТА ЈЕ ОВО?

ПРЕД ЊИМ СУ БИЛИ ЉУДИ ЗЛАТАСТЕ КОЖЕ КОЈИ СУ ПРИНОСИЛИ ДАРОВЕ СВОЈОЈ КРАЉИЦИ...

...АЛИ, ТУ НЕШТО НИЈЕ БИЛО У РЕДУ! КАД ЈЕ ФАНТОМ БОЉЕ ПОГЛЕДАО, ВИДЕО ЈЕ ДА ЈЕ КРАЉИЦА ВЕЗАНА...
?

ЗВУК ЗЛАТНОГ РОГА РАЗБИО ЈЕ ТИШИНУ...

НЕ! НЕ!

БИЛА ЈЕ ЗАИСТА НЕОБИЧНА СЦЕНА...
ПУСТИТЕ ЈЕ!

?!

ЗАР ЋЕ ЗЛАТАСТИ ЉУДИ ПРИНЕТИ ТУ ДЕВОЈКУ НА ЖРТВУ...

НЕ...НЕ!

МЛАДИЋ КОЈИ ЈЕ ПОКУШАО ДА ЈЕ СПАСЕ НИЈЕ ДАЛЕКО СТИГАО...

ФАНТОМ ЈЕ ВЕЋ ДОВОЉНО ВИДЕО...
СТАНИТЕ!

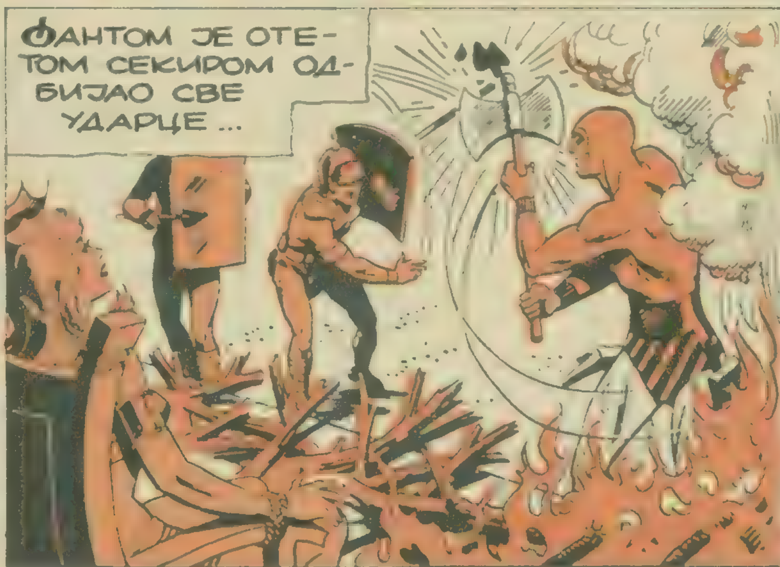

??
SY BARRY 2-15

...И ПРИСКОЧИО ЈЕ ДА СПАСЕ ЖРТВУ!

ТО ЈЕ СВЕТОГРЂЕ!
УБИЈМО СТРАНЦА!

АЛИ, СВИ РАТНИЦИ НАВАЛИЛИ СУ НА ЊЕГА...
УЉЕЗ! КАКО СЕ УСУЂУЈЕ ДА НАМ КВАРИ СВЕЧАНОСТ!
УБИЈТЕ ГА!

ФАНТОМ ЈЕ БИО ЗБУЊЕН...
?
ПОЗДРАВЉАМО ТЕ, ГЛАСНИЧЕ БОГОВА!
ВРАТИО СЕ ДА ЈОЈ СПАСЕ ЖИВОТ! КАКВО ЧУДО!

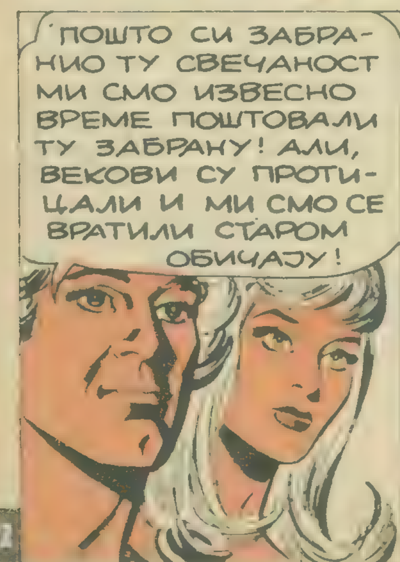

ШТА СВЕ ОВО ЗНАЧИ?

И ХВАЛА ШТО СИ СПАСАО КРАЉИЦУ!
ХВАЛА ТИ ШТО СИ СЕ ВРАТИО!
?

ЗНАЛИ СМО ДА ЋЕШ СЕ ЈЕДНОГ ДАНА ВРАТИТИ... АЛИ НИСАМ МОГЛА ДА ВЕРУЈЕМ ДА ЋЕ ТО БИТИ БАШ ДАНАС!
ЧЕКАЛИ СМО ТЕ ВЕКОВИМА! МНОГИ СУ НА ТЕБЕ ЗАБОРАВИЛИ... ЈА НЕ!
?

ЕВО... ЗАПИС О ТВОМ ПРВОМ ДОЛАСКУ МЕЂУ НАС... ПРЕ НЕКОЛИКО ВЕКОВА! ЕВО, ТУ ОСЛОБАЂАШ ТАДАШЊУ КРАЉИЦУ!
ОВДЕ ЗАБРАЊУЈЕШ СВЕЧАНОСТ ЖРТВОВАЊА КРАЉИЦЕ!
??

ОВО СУ СЛИКЕ МОГ ПРЕТКА... ОНОГ КОЈИ ЈЕ 1735. БОРАВИО ОВДЕ! ОНИ МИСЛЕ ДА САМ ЈА – ОН!
SY BARRY

ПОШТО СИ ЗАБРАНИО ТУ СВЕЧАНОСТ МИ СМО ИЗВЕСНО ВРЕМЕ ПОШТОВАЛИ ТУ ЗАБРАНУ! АЛИ, ВЕКОВИ СУ ПРОТИЦАЛИ И МИ СМО СЕ ВРАТИЛИ СТАРОМ ОБИЧАЈУ!

ОПРОСТИ НАМ, ГЛАСНИЧЕ БОГОВА!
ОНА ДВОЈИЦА КАО ДА НИСУ ОДУШЕВЉЕНИ МОЈИМ ДОЛАСКОМ!

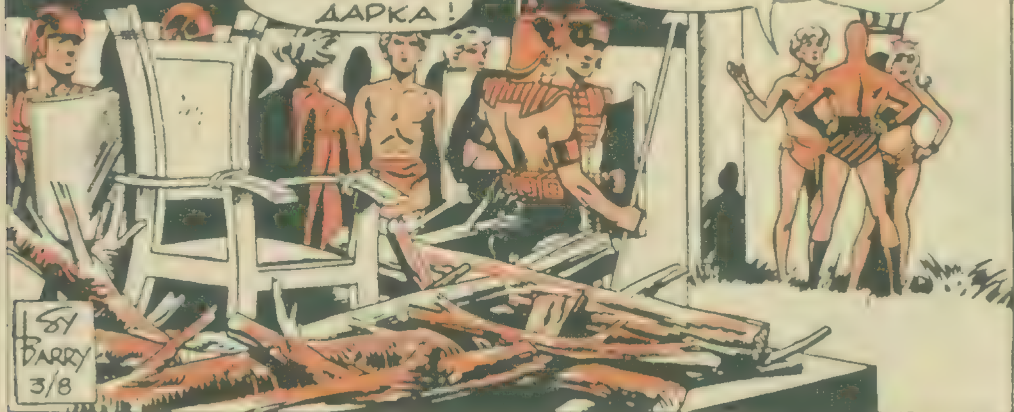

КАКО ЈЕ ТО ЖРТВОВАЊЕ ИЗГЛЕДАЛО? ДА ЛИ СУ КРАЉИЦУ СПАЉИВАЛИ?
КАО „ГЛАСНИК БОГОВА' ТРЕБАЛО БИ ДА ТО ЗНАМ!

ПА НЕ ИЗГЛЕДА ЛОШЕ ОВАЈ МОЈ ДАВНИ ПРЕДАК ИЗ 18. ВЕКА!

УБЕЂЕНИ СУ ДА СЕ ТО МОЈ ПРА-ПРА-ПРА-ДЕДА ВРАТИО!

ЗАШТО СУ ВАС ВЕЗАЛИ ЗА ПРЕСТО?
ЗНАШ ДА ТАКО ЗАХТЕВА РИТУАЛ СВЕЧАНОСТИ, ГЛАСНИЧЕ БОГОВА!

ПА... МИ ГЛАСНИЦИ МОРАМО ДА МИСЛИМО НА ХИЉАДУ СТВАРИ... ЗАТО ПОНЕКАД НЕШТО И ЗАБОРАВИМО!
ЧУЈЕШ ЛИ ОВО?

СВАКЕ ТРЕЋЕ ГОДИНЕ МИ НАЈЛЕПШУ ДЕВОЈКУ БИРАМО ЗА КРАЉИЦУ! ТРИ ГОДИНЕ ОНА ЈЕ НАША ВЛАДАРКА!
ТАКО ЈЕ И ДАРА ТРИ ГОДИНЕ БИЛА НАША КРАЉИЦА... СВЕ ДО ДАНАС!
SY BARRY 3/8

„ТРИ ГОДИНЕ ЊЕНА РЕЧ БИЛА ЈЕ ЗА НАС ЗАКОН. ИСПУЊАВАЛИ СМО **СВАКУ** ЊЕНУ ЖЕЉУ."

КАД ТЕ ТРИ ГОДИНЕ ИСТЕКНУ, ОНА МОРА ДА УМРЕ! КАЗАЛИ СУ НАМ ДА ЈЕ ТО ЖЕЉА НАШИХ БОГОВА!

ИЗНЕНАДА ЈЕ ПОЛЕТЕЛО ЈЕДНО КОПЉЕ И...
!
ТИ ЧАК **НЕ ЗНАШ** ЗА ТАЈ НАШ ЗАКОН! ТИ НИСИ ГЛАСНИК БОГОВА!

ВИДИТЕ ЛИ, ОН НИЈЕ ГЛАСНИК БОГОВА! КРВАРИ КАО СВАКИ ОБИЧАН ЧОВЕК!
УБИЈМО ГА!

РАЊИВ ЈЕ КАО И МИ! НЕ ВЕРУЈТЕ МУ... ХОЋЕ ДА НАС ПРЕВАРИ!
УХОДА!

НЕ! НЕ СМЕТЕ ГА НИ ДИРНУТИ!

ЗАР БОЖАНСКИ ГЛАСНИЦИ МОГУ ДА БУДУ РАЊЕНИ?
ПУСТИТЕ МЕ, ДАРА! ЈА ЋУ ТО **САМ** СРЕДИТИ!

ДА, ИЗ ОВЕ МАЛЕ ОГРЕБОТИНЕ ЦУРИ МИ КРВ! А ПО ЧЕМУ МИСЛИТЕ ДА БОГОВИ НЕ КРВАРЕ?
ЈЕСТЕ ЛИ **ВИ** ИКАД РАНИЈЕ ВИДЕЛИ ГЛАСНИКА БОГОВА?
???

У ТРЕНУТКУ ЗАБУНЕ, ФАНТОМ ЈЕ ПОТЕГАО ПИШТОЉ, ОПАЛИО...
!!
© King Features Syndicate, Inc., 1970 World rights reserved

...А ЗАТИМ СКОЧИО У ГОМИЛУ...
!!!
SY BARRY 3/15

...УДАРЦИ СУ МУ БИЛИ МУЊЕВИТИ...

ИМА ЛИ ЈОШ КОЈИ?

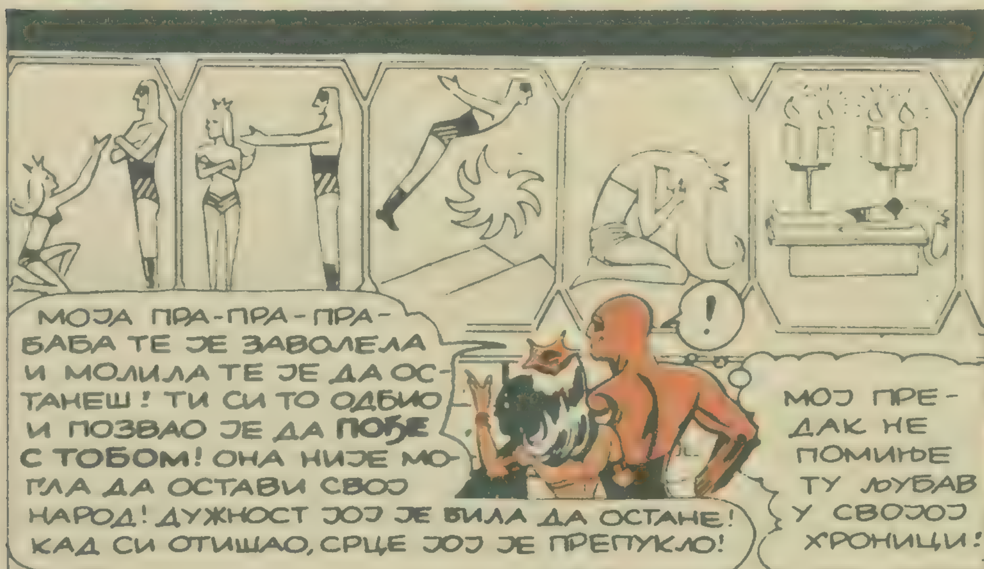

САМО **ПРАВИ** ГЛАСНИК БОГОВА МОГАО ЈЕ ДА САВЛАДА **ТОЛИКО РАТНИКА!**

ПОБЕДИО СИ НАШЕ НАЈБОЉЕ РАТНИКЕ!
ТО ЗНАЧИ ДА ОД ДАНАС МОРАШ БИТИ НАШ КРАЉ!

МОЈ КРАЉ!
?

ТАКАВ ЈЕ НАШ ЗАКОН, ГЛАСНИЧЕ БОГОВА! ОНАЈ КО ПОБЕДИ НАШЕ РАТНИКЕ ПОСТАЈЕ НАШ КРАЉ!
ЈА НЕ МОГУ ДА ОСТАНЕМ!
ЧЕКАЈ!

ПРЕ НО ШТО ИШТА ДАЉЕ КАЖЕШ, СЕТИ СЕ ДА СИ ПРЕ МНОГО ВЕКОВА БИО ОВДЕ...
ОПЕТ ТАЈ МОЈ ПРЕДАК!

МОЈА ПРА-ПРА-ПРАБАБА ТЕ ЈЕ ЗАВОЛЕЛА И МОЛИЛА ТЕ ЈЕ ДА ОСТАНЕШ! ТИ СИ ТО ОДБИО И ПОЗВАО ЈЕ ДА ПОЂЕ С ТОБОМ! ОНА НИЈЕ МОГЛА ДА ОСТАВИ СВОЈ НАРОД! ДУЖНОСТ ЈОЈ ЈЕ БИЛА ДА ОСТАНЕ! КАД СИ ОТИШАО, СРЦЕ ЈОЈ ЈЕ ПРЕПУКЛО!
!
МОЈ ПРЕДАК НЕ ПОМИЊЕ ТУ ЉУБАВ У СВОЈОЈ ХРОНИЦИ!

ОТАДА СВАКА КРАЉИЦА КОЈА ДОЂЕ НА ПРЕСТО ЗАКЛИЊЕ СЕ ДА ТАКО НЕЋЕ ПОСТУПИТИ!
ПРИЧЕКАЈ, ГЛАСНИЧЕ, ДОК ПОРАЗГОВАРАМ СА СВОЈИМ ВЕРЕНИКОМ ОЛАНДЕРОМ!

САД СЕ НЕ МОГУ УДАТИ ЗА ЊЕГА... ПОШТО СИ ТИ ДОШАО! ТИ ЋЕШ БИТИ МОЈ КРАЉ!
!

РЕКАО САМ ВЕЋ ДА НЕ МОГУ ОВДЕ ДА ОСТАНЕМ!
А ОСТАВИЋЕШ КРАЉИЦУ ДА УМРЕ... КАО ШТО СИ ТО ЈЕДНОМ УЧИНИО?
SY BARRY 3/22

САМО, ОВОГ ПУТА НЕЋЕ БИТИ ТАКО! ЈА ЋУ ПОЋИ С ТОБОМ!
!

ТО САМ ЧВРСТО ОДЛУЧИЛА! ПОЋИ ЋУ С ТОБОМ!
ОЛАНДЕРУ, ТИ СИ ЊЕН ВЕРЕНИК! ЗАР ЖЕЛИШ ДА ДАРА ПОЂЕ СА МНОМ?

НЕ ЖЕЛИМ! АЛИ ТО ЈЕ ЊЕНА ДУЖНОСТ!

ЗАР ЗАИСТА ЖЕЛИТЕ ДА ПОЂЕТЕ СА МНОМ?
МОЈЕ ЖЕЉЕ НИСУ ВАЖНЕ! ДУЖНОСТ МИ ЈЕ ДА ТЕБЕ ПОСЛУШАМ, ГЛАСНИЧЕ БОГОВА!

!!
!!
ОНДА МЕ ОБОЈЕ ПОСЛУШАЈТЕ! НАРЕЂУЈЕМ ВАМ ДА ОСТАНЕТЕ ОВДЕ... ЗАЈЕДНО!

ДА ЛИ ЈЕ МОЈ ПРЕДАК ИКАД САЗНАО ДА ЈЕ СЛОМИО СРЦЕ СИРОТЕ КРАЉИЦЕ!
ПРЕ НО ШТО КРЕНЕМ... ВОЛЕО БИХ ДА РАЗГЛЕДАМ ПАЛАТУ!
SY BARRY 3/29

СТАРА ЦИВИЛИЗАЦИЈА... ДИВНЕ ЗГРАДЕ КАО ДА СУ ОД ЗЛАТА И ЧИПКЕ...
КАД ЈЕ САЗИДАНА ОВА ПАЛАТА?
НИКО НЕ ЗНА! УВЕК ЈЕ ТУ СТАЈАЛА!

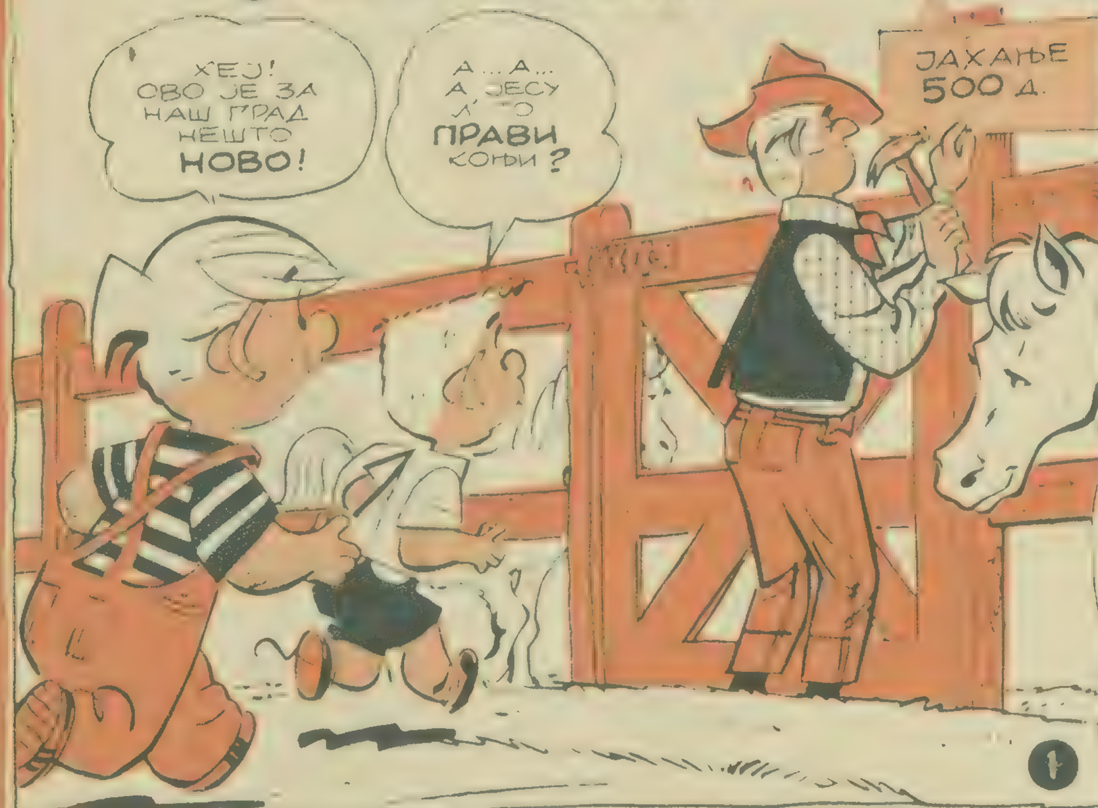

...ВИСОК ПЛАТО КОЈИ СЕ ДИЖЕ ПОД ОБЛАКЕ. ОКОМИТЕ, ГЛАТКЕ ЛИТИЦЕ...
„НИКАКВО ЧУДО ДА ИХ НИКО ДОСАД НИЈЕ ОТКРИО. ОВАМО НЕ МОЖЕ ДОПРЕТИ НИ ЧОВЕК НИ ЖИВОТИЊА..."

РАЈ КОЈИ НЕ МОЖЕ ЈОШ ДУГО ОПСТАТИ! ЈЕДНОГ ДАНА ОТКРИЋЕ ГА АВИОНИ, НИЋИ ЋЕ ОВДЕ ХОТЕЛИ...
ЗБОГОМ, ПРИЈАТЕЉИ, И УЖИВАЈТЕ У СВОЈОЈ СРЕЋИ ДОК МОЖЕТЕ!

ЈАСНО МИ ЈЕ ШТО СЕ МОЈ ПРЕДАК ЗАЉУБИО У „ЗЛАТНУ КРАЉИЦУ"... АЛИ, ОН НИЈЕ ИМАО ДИЈАНУ... КАО ЈА!
КРАЈ

ДЕНИСОВ ЗЕЛЕНКО

33333
УОПШТЕ НИЈЕ ЗАБАВНО ЈАХАТИ ОВАКО СВЕ У КРУГ! ИДЕМО СА ЗЕЛЕНКОМ НА МОЈ РАНЧ!
ШТА РЕЧЕ?

ТВОЈ РАНЧ?
НЕГО! КАД ИМАМ КОЊА МОРАМ ДА ИМАМ И РАНЧ!
А...А ЈЕ Л' СМЕМО ДА ГА ВОДИМО ТВОЈОЈ КУЋИ... НА ТВОЈ РАНЧ?
ПА ЗАР НИСИ ЧУО ДА ЈЕ ТАТА ПЛАТИО ЗА ЊЕГА?

ДОБРО ЈЕ! МАМА ЈЕ ИСТЕРАЛА КОЛА ИЗ ГАРАЖЕ ПА ЋЕ ТО САД БИТИ ЗЕЛЕНКОВА ШТАЛА!
А...А... ДЕНИСЕ...
А ГДЕ ЋЕ ТВОЈА МАМА ДА ОСТАВИ КОЛА КАД СЕ ВРАТИ?
НЕКА ИХ ВЕЖЕ ЗА ДРВО ИСПРЕД КУЋЕ!

А САД ДА МУ НАЂЕМО НЕШТО ЗА КЛОПУ!
ВАЖИ!

А...А ШТА КОЊИ ЈЕДУ?
СВАШТА! ЗОБ И...ТАКО НЕКЕ СТВАРИ!

А ЈЕ Л' ИМАШ ЗОБА И ТАКО НЕКИХ СТВАРИ?
МММ! ЈУТРОС НАМ БАШ НЕСТАЛО!

А ШТА ФАЛИ СЕНДВИЧИМА С МАЈОНЕЗОМ?
И СВАК' ВОЛИ ЈУПИ... СИГУРНО ОНДА И КОЊИ!

ХЕЈ! ПА ГДЕ ЈЕ СТАРИ ЗЕЛЕНКО?
МОЖДА МУ СЕ ГАРАЖА... 'ТЕДОХ РЕЋИ ШТАЛА НИЈЕ СВИДЕЛА!

ЏОРЏЕ, НЕКИ КОЊ ПАСЕ НАШЕ ЦВЕЋЕ!
КОЊ?

5
ОДЛАЗИ ОДАВДЕ! ГУБИ СЕ!
ОХ!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ДОООБРО САМ ОДСПАВ'О! ОНИ КЛИНЦИ СУ ЈАХАЛИ ВИШЕ НЕГО ШТО СУ ПЛАТИЛИ!

А? НЕМА ИХ... А НИ КОЊА!

УПОМОЋ! БРЗО! НЕКИ ДЕЧАЦИ СУ МИ УКРАЛИ ПОНИЈА!
КАКО ИЗГЛЕДАЈУ?

ЈЕДАН ЈЕ ОВОЛИКИ... ПЛАВЕ КОСЕ... КОЧОПЕРАН!
ХММ! МОРА ДА ЈЕ МИЧЕЛОВ МАЛИ!

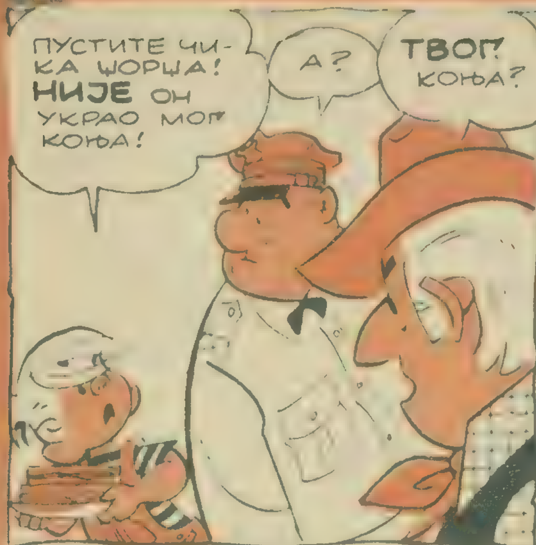

ЈА МОРАМ НАТРАГ... ДА ПАЗИМ ОСТАЛЕ КОЊЕ!
БЕЗ БРИГЕ... МИЧЕЛОВИ СУ ТУ БЛИЗУ!
6

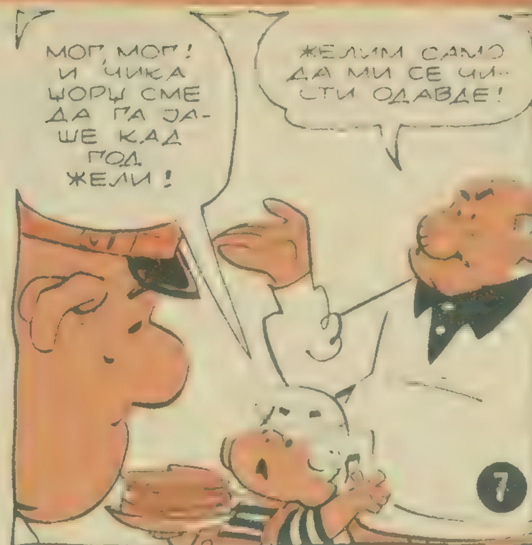

ОВДЕ НЕМА КОЊА!
МОРА ДА ЈЕ ТУ НЕГДЕ! ГАЗДА ЋЕ МЕ ОТПУСТИТИ АКО КОЊ НЕСТАНЕ!

ИЗЛАЗИ ИЗ МОЈЕ БАШТЕ ИНАЧЕ ЋУ ТЕ ПОСЛАТИ У ФАБРИКУ ДА ОД ТЕБЕ НАПРАВЕ ТУТКАЛО!
НЕМОЈТЕ, ЧИКА ЏОРЏЕ!

ХЕЈ! УХВАТИЛИ СМО СТАРОГ ЛОПОВА!

ЗАР НЕ ЗНАТЕ ДА СЕ КРАЂА КОЊА СТРОГО КАЖЊАВА?
ЈА НИСАМ УКРАО ОВОГ КОЊА!
НИСТЕ... АЛ' СТЕ ПОДГОВОРИЛИ ОНУ ДЕЧИЦУ ДА ТО УЧИНЕ УМЕСТО ВАС!

ПУСТИТЕ ЧИКА ШОРЏА! **НИЈЕ** ОН УКРАО МОГ КОЊА!
А?
ТВОГ КОЊА?

МОГ, МОГ! И ЧИКА ШОРЏ СМЕ ДА ГА ЈАШЕ КАД ГОД ЖЕЛИ!
ЖЕЛИМ САМО ДА МИ СЕ ЧИСТИ ОДАВДЕ!
7

ЈА НИСАМ КУПИО ТОГ ПОНИЈА, ДЕНИСЕ!
КУПИО... НИЈЕ НЕГО!
8

ЈЕСИ, ТАТИЦЕ! СЕТИ СЕ... РЕК'О СИ ДА СИ ЗА ЊЕГА ПЛАТИО?
ИХ, ДЕНИСЕ! ПЛАТИО САМ ЗА **ЈАХАЊЕ**... А НЕ ЗА **ПОНИЈА**!

ПОЖДЕРА МИ МОЈЕ ЛЕПО ЦВЕЋЕ! 'ОЋЕ ЛИ ГА КО ОДВЕСТИ?
ЈА ЋУ, ЧИКА ШОРЏЕ!

ЕВО ТИ... НА! УЗМИ СЕНДВИЧ!
А ПОСЛЕ ЈУПИ!
КОЊИ СЕ НЕ ХРАНЕ ТИМЕ!

ЈЕ Л' САД У РЕДУ?
У РЕДУ ЈЕ... И НЕ ЉУТИМ СЕ! И ЈА САМ ЖЕЛЕО КОЊА КАД САМ БИО МАЛИ!
ЗБОГОМ, ЗЕЛЕНКО!

КАД ГОД ЗАЖЕЛИШ ДОЂИ ДА ГА ВИДИШ!
ХВАЛА, ЧИКО!

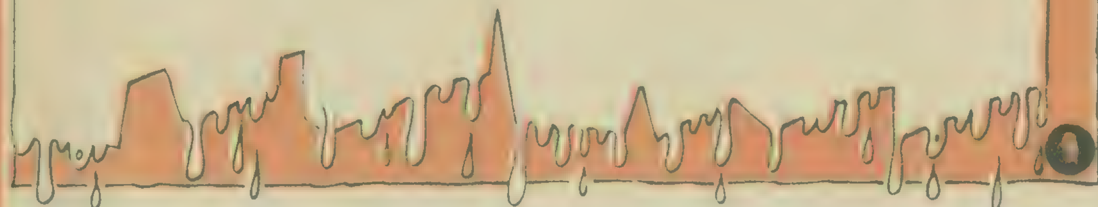

СВОГ КОЊА ХРАНИМ ЧИМЕ ЈА ХОЋУ!
А КАКО ЈЕ ТВОЈ?

ЗАТО ШТО ГА ЈЕ МОЈ ТАТА **КУПИО**! КАЖИ МУ, ТАТА!
?
САМО МИ ЈОШ КОЊ ТРЕБА У КОМШИЛУКУ!

КАД НЕМА КОЊА ОНДА НИ ОВО НИЈЕ ВИШЕ **РАНЧ**, А?
РАНЧ НЕ МОЖЕ ДА СЕ ОДРАНЧИ!
333

САМО ЋЕМО УМЕСТО КОЊА ЈАХАТИ РАФА!
?
КРАЈ

Денис: НЕСУЂЕНИ СУСЕДИ

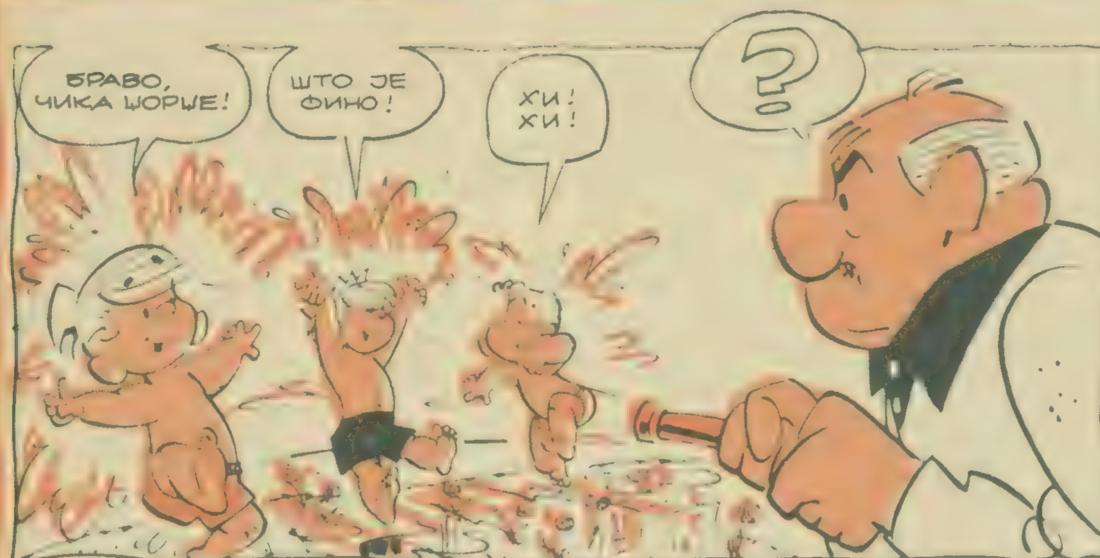

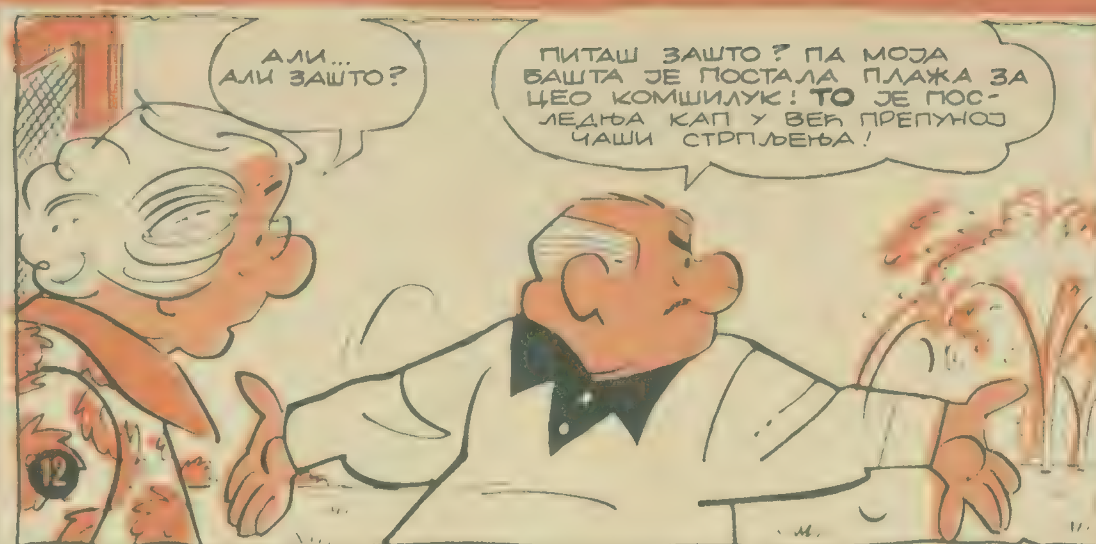

РАСХЛАДИЋУ ЈА ВАС... ЗАУВЕК!

ХВУУУУШ
11

БРАВО, ЧИКА ЏОРЏЕ!
ШТО ЈЕ ФИНО!
ХИ! ХИ!
?

НАПОЉЕ! ТОРЊАЈТЕ СЕ! СВИ ДО ЈЕД-НОГ!

ШТА ЈЕ, ЏОРЏЕ?
ПРОДАЈЕМ ОВУ ПРОКЛЕ-ТУ КУЋУ!

АЛИ... АЛИ ЗАШТО?
ПИТАШ ЗАШТО? ПА МОЈА БАШТА ЈЕ ПОСТАЛА ПЛАЖА ЗА ЦЕО КОМШИЛУК! ТО ЈЕ ПОС-ЛЕДЊА КАП У ВЕЋ ПРЕПУНОЈ ЧАШИ СТРПЉЕЊА!
12

ВЕЋ ТРЕЋИ ДАН ТРА-ЖИМО КУЋУ... А НИ-КАКО ДА НАЂЕМО ТАКВУ КОЈА БИ БИ-ЛА ПОГОДНА ЗА НАШЕГ СИНЧИЋА!
ДА... ИЛИ СУ ДВО-РИШТА МАЛА ИЛИ У СУСЕДСТВУ НЕМА ДЕЦЕ!

ОВО ЈЕ ЛЕПО ДВОРИШТЕ!
ДА ПОГЛЕ-ДАМО!
НА ПРОДА-ЈУ

ДОБАР ДАН! МО-ЖЕМО ЛИ ДА ПОГЛЕДАМО ВАШУ КУЋУ?
САМО ИЗВО-ЛИТЕ!
ЧЕКАЈ МАЛО, ТАТА...

ИМА ЛИ ОВДЕ ДЕЦЕ?
ДЕЦЕ?! ПА ЈА ЗБОГ ДЕЦЕ И... ДА, ИМА ДЕЦЕ... КАКО ДА НЕ!

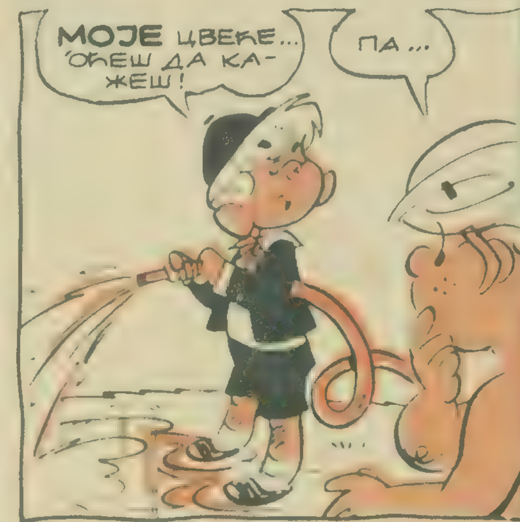

ДОК ТАТИЦА И ЈА РАЗГЛЕДАМО КУЋУ, ТИ СЕ ПРОШЕТАЈ... МОЖДА ЋЕШ НАЋИ ДЕЦУ!
ДОБРО!
НИСАМ СЕ НАДАЛА... ПА СПАВАЋА СОБА ЈОШ НИЈЕ НАМЕШТЕНА...
13

КАД ТО ОКРЕНЕШ ПОЧНЕ ДА СКАЧЕ ВОДА ИЗ ОНИХ ВОДОСКОКА! АЛ' БОЉЕ ДА НЕ ОКРЕНЕШ...
ЗАШТО? И ВОДОСКОЦИ ЋЕ БИТИ МОЈИ!
14

ТО САМ ОДУВЕК ЖЕЛЕО!
ПАДАЈ, ПАДАЈ, КИШИЦЕ!

ШТА ЋЕШ ТИ У ЧИКА ЏОРЏОВОМ ДВОРИШТУ? НАС ЈЕ МАЛОЧАС ИСТЕРАО!
ЊЕГОВО ДВОРИШТЕ? ТО ЋЕ БИТИ МОЈЕ ДВОРИШТЕ... ЧИМ МОЈ ТАТА КУПИ ОВУ КУЋУ!

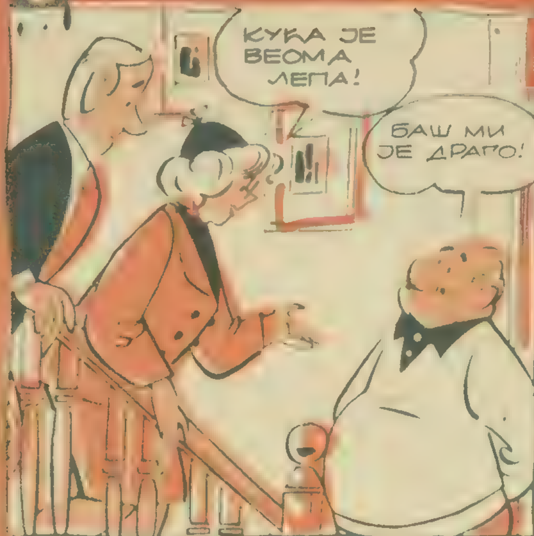

ШТО ЋЕ ОВДЕ МОЋИ ДА СЕ ПРАВЕ КОЛАЧИ ОД БЛАТА!
ЈЕСИ Л' ТИ ЛУД? НЕ ЧУПАЈ ЧИКА ЏОРЏОВО ЦВЕЋЕ!

МОЈЕ ЦВЕЋЕ... 'ОЋЕШ ДА КАЖЕШ!
ПА...

А ЈЕСИ Л' ТИ СИГУРАН ДА ЋЕ ЈЕ КУПИТИ?
'ОЋЕ... АКО СЕ МЕНИ ДОПАДНЕ!
ОНДА ДОЂИ... ДА ТИ ПОКАЖЕМ НЕШТО СИЛНО!
А ШТА ТО?

КАД ПОЧУПАМО ТРАВУЉИНУ... БИЋЕ ОВО СИЛАН БАЗЕН!
ЈА ТО ИПАК НЕ БИХ РАДИО ДОК СЕ ТВОЈ СТАРИ НЕ ПОГОДИ С ЧИКА ЏОРЏОМ!

УИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **РИП КИРБИ - Украдени дијамант**

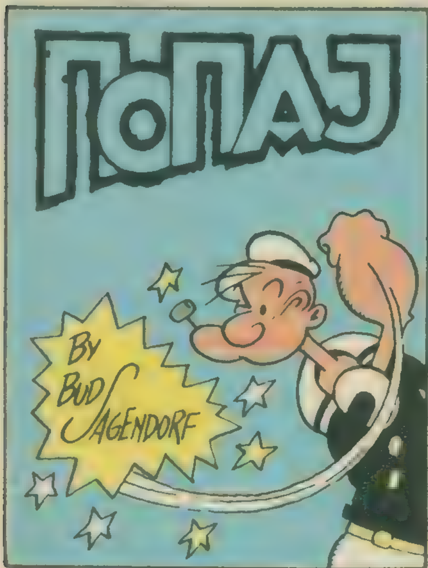

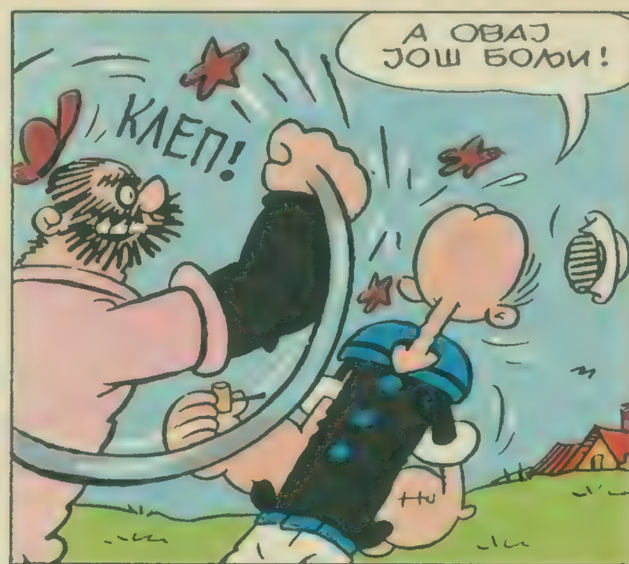

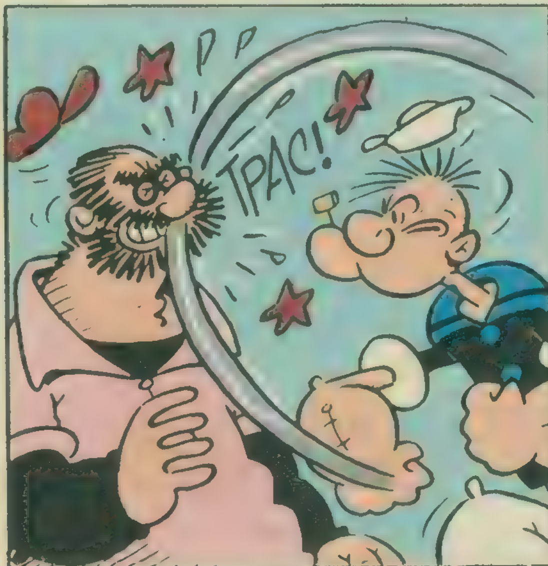

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

БАЏО, ОВАЈ ТИ ЈЕ УДАРАЦ БИО СИЛАН!
ДУМ!

А ОВАЈ ЈОШ БОЉИ!
КЛЕП!

ХА!
ДУМ!

ТРАС!

Ш... ШТА?!
ЗАР ЈЕ ОН И ПОСЛЕ МОГ УДАРЦА НА НОГАМА?!
?
?

ЋИЈУ-ЋИ!
ХМ? ОН КАО ДА МЕ НЕ ВИДИ...
?

ЋИЈУ-ЋИ!
ТАП!

ДУМ!
ФУЈ!
САМО САМ ГА ПРСТОМ ПИПНУО... А ОН СЕ СРУШИО!
BUD SAGENDORF

НОВО

·лакриц·бомбон је
мање
сладак
од других
бомбона

INDUSTRIJA ČOKOLADE I BOMBONA
SUBOTICA

УЛИЦА ЛУЦКАСТИХ БРОЈ 13

ЗВОНО РАДИ, ПОВУЦИ РУЧКУ!

ХЕ! ХЕ! САД МОГУ МИРНО ДА СПАВАМ! ПОСТАВИО САМ ИМ КЛОПКУ О КАКВОЈ И НЕ САЊАЈУ!

ДИНАМИТ

... КОЊ ЏОКЕЈА СМИТА, ГЛАВНОГ ФАВОРИТА ЗА „ВЕЛИКИ ДЕРБИ", ТАЈАНСТВЕНО ЈЕ ИШЧЕЗАО...

ЗАР НЕ МОЖЕШ, КАО ОСТАЛА ДЕЦА, ДА ПО ЗИДОВИМА ШАРАШ ОЛОВКОМ?

ГРРР! ДА МИ ЈЕ ДА УХВАТИМ КЛИНЦА КОЈИ ЈЕ ПОБАЦАО ЖВАКЕ ПО СТЕПЕНИЦАМА!

ЋУТИ! РЕКЛА САМ ТИ ДА ЋЕМО У ШЕТЊУ, АЛ' САМО ПОД ЈЕДНИМ УСЛОВОМ...

ГРРР! НЕ, ГОСПОДИНЕ! ЈА ЈЕСАМ РОНИЛАЦ, АЛ' САМ ОД ВАС ТРАЖИО ОБИЧНО ОДЕЛО!

ПОМОЗИТЕ, ДОКТОРЕ! 'ОЋЕ ДА ИГРА САМО АКО МУ СВИРАМ „КАЗАЧОК"!

КАКАВ ЈЕ ОВО НАЧИН! ЗАР НИСТЕ МОГЛИ ДА НАМ ДАТЕ ВЕЋУ СОБУ?!

И НАДАМ СЕ ДА ЋЕТЕ МИ СЛЕДЕЋИ ПУТ ДАТИ КЕСУ ЗА КРОМПИР!

НАСТОЈНИК

ДА, ЈА САМ КОНСТРУКТОР ОВОГ ЛИФТА! ЗАШТО ПИТАТЕ?

ГДЕ ЛИ САМ ГА ТО ВЕЋ ВИДЕО?

БЕСАНА НОЋ У Р

Маркиз де Грамон, војвода од Гиша и суверени принц од Бидаша, хркао је у свом великом кревету са балдахином. Са зидова и таванице уснулог великаша су посматрали олимпски богови чије су слике красиле дом француског краља Луја XIV. Маркиз де Грамон је, дакле, хркао у Версају!

НЕОБИЧАН СКУП

Око поноћи врата на спаваћој соби маркиза де Грамона полако су се отворила. На њима се прво појавио Александар Луј де Бурбон, озакоњени син Његовог Величанства и госпође де Монтеспан. Овај средовечни човек, са титулом гроф од Тулузе, био је највећи шаљивџија на двору Луја XIV. Зато и није чудо што се усред ноћи са групом веселих, поднапитих пријатеља увукао у собу маркиза де Грамона. Они су нешто смерали.

Трудећи се да буду што тиши, необични провалници су почели да сакупљају делове одеће маркиза де Грамона који је и даље тврдо спавао. Узели су маркизове ципеле, чарапе, панталоне, прслуке, перику... и пожурили према одајама грофа од Тулузе пуним необичног света. Било је ту обућара, кројача, шваља, специјалиста за перике — читава мала радионица!

Један по један комад украдене одеће пролазио је кроз руке мајстора које је у те касне сате сазвао гроф од Тулузе. Једни су парали шавове, други одсецали дугмад, скидали са ципела високе потпетице какве су у то време биле у моди.

Затим су поново шавови спојени, дугмад пришивена, потпетице враћене на своје место. Само, уз једну разлику: преправљена маркизова одећа била је толико скраћена и сужена а ципеле тако стешњене да он никад више неће моћи да уђе у њих.

Кад је све било готово, гроф од Тулузе поново је повео своје пријатеље до маркизове спаваће собе где су све ствари вратили и уредно сложили. Маркиз се није будио, чак се није ни померио у свом удобном кревету. Уз пригушен кикот незвани гости су проверили да ли је све на свом месту и изишли. Задовољан овим подвигом Александар Луј де Бурбон тихо је затворио за собом врата.

ВИ СТЕ СЕ НАДУЛИ!

Ко зна колико би господин де Грамон спавао да му јутро, уместо собара, није најавио сам милостиви гроф од Тулузе.

— Дошао сам да вас поздравим, драги пријатељу! — рекао је прилазећи маркизовом кревету.

Маркиз је био толико изненађен и почаствован да није ни питао какав је разлог овој неочекиваној посети. Гроф од Тулузе није му дао времена да размишља.

— Шта ја то видим, драги пријатељу?! Па, ви сте се надули! — узвикнуо је.

Ионако бунован, маркиз се још више збунио. О чему то гроф говори? Уто је кроз полуотворена врата провирила глава још једног раног посетиоца.

— Драги господине Грамон, шта је то с вама? Откуд вам такве димензије?

Маркиз се сад заиста уплашио. Док је унезверено гледао у двојицу људи поред свог кревета, у собу је нагрнуло још неколико посетилаца.

— Шта је то са вама, господине? Изгледате много већи и шири него јуче? — питали су се у чуду, са изразом дубоког сажаљења и симпатија.

Један од узбуђених посетилаца упро је прстом у његову руку и сви су на то почели да са сажаљењем климају главама.

— Али, господо, мени се чини да је све као и обично! — најзад је маркиз успео да дође до речи. — Ја не видим никакве промене, можда тако изгледам после спавања...

Општи жагор прекинуо је његове речи

ПОД ВРЕЛИМ ПЕШКИРИМА

— Драги пријатељу, промене на вама су тако уочљиве — поново се умешао гроф од Тулузе. — Можда ја не видим добро, али не можемо се сви варати. Уосталом, пробајте да обучете ваше одело, тако ћемо најбоље видети ко је у праву.

Несрећни маркиз се као очајник ухватио за овај предлог. Најзад ће им доказати да је са њим све у реду.

Али, већ је кошуља озбиљно уздрмала његове наде, панталоне су га бациле у очајање, а кад је покушао да обује ципеле, било је јасно да ни прсте у њих не може да увуче. Неколико тренутака владала је мучна тишина, а онда су сви поново зажагорили. Преплашен на смрт, маркиз је пожурио у свој кревет.

— Идем одмах по доктора Басомпетруса! — узвикнуо је гроф од Тулузе. — Ако ико може да вам помогне, онда је то он.

Док је гроф тражио „доктора Басомпетруса“, иначе маршала де Басомпјера, ос-

ХУМОР без речи

Преварени маркиз де Грамон био је убеђен да ће ускоро умрети па је напречац издиктирао тестамент због којег су га касније многи рођаци омрзли.

ВЕРСАЈУ

тали су покривали маркиза де Грамона врелим пешкирима.

Ускоро је стигао и „доктор". Био је одевен у црну тогу, с раскошном периком на глави и великим тамним наочарима.

— Какав случај надуто-

сти, како лоше изгледате, господине Грамон! — узвикнуо је још с врата. — Јесте ли написали тестамент?

Црвен као рак од неподношљиве топлоте, једва извирујући испод брда врелих пешкира, маркиз није имао снаге да се брани. Само они који су стајали поред њега могли су да чују како очајнички виче:

— Доведите бележника!

Бележник је, наравно, већ био пред вратима. Са маркизовог тела брзо су скинули вреле убрусе и он је бележнику, пред сведоцима, почео да диктира свој тестамент. Написан овако напречац, овај ће га тестамент касније лишити рођачке љубави многих чланова његове бројне фамилије, оних који су у њему били изостављени.

Кад је бележник напустио собу „самртника", маркиз је још имао снаге да пошаље гласника папи у Рим са овећом кесом златника како би платио трошкове миса за своје оздрављење.

НЕВЕРОВАТНА ДИЈАГНОЗА

Ускоро се свет разишао и са маркизом де Грамоном остао је само доктор Басом петрус.

– Кад боље размислим — почео је доктор — можда и постоји начин да вас излечимо...

Маркиз Грамон је мало живнуо и у доктору Басомпетрусу видео свог јединог спасиоца.

— Кажите, докторе! Помозите ми. Нема те цене коју вам нећу платити. Зар да умрем тако...

— Најпре морамо да решимо неке ствари — рекао је доктор. — Ви знате да тешки болесници не смеју да леже овде у Версају. Само члановима најуже краљевске породице дозвољено је да умру на двору. Зато ви, као прво, морате добити дозволу Његовог Величанства да вас лечим овде јер би ваше преношење из Версаја могло да буде веома опасно.

— Али — муцао је маркиз — како да очекујем од краља да прихвати тако нешто?

— Једноставно — одговорио је доктор мирно. — Понећете вечерас на пријем вашу ноћну посуду. То ће га уверити да је ситуација озбиљна.

Маркиз је запањено гледао у доктора и није приметио да се његови пријатељи још шуњају око врата и превијају се од смеха.

Доктор је био одлучан и маркиз није могао да бира.

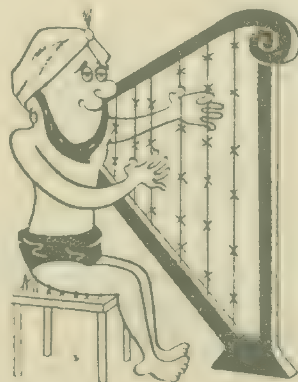
— Биће како ви кажете, докторе! — обећао је.

Доктор је тада написао рецепт и бацио га на болесников кревет. Док је напуштао собу, маркиз није приметио да је чудно зајапурен и да му из очију врцају сузе. Дрхтавим рукама узео је рецепт и почео да га проучава. Његов поглед се одједном укочио. Маркиз није могао да поверује својим очима.

— Accipe cisalia et dissue purpunctum! (Узми маказе и испарај шавове) — писало је на рецепту.

Уз потпис доктора Басомпетруса стајао је и датум: 1. април! **Д. А.**

ПРОТЕЗА ЗА РОДУ

У борби с једном куном изгубила је ова рода из Хамбург-Лангенхорна у Немачкој половину горњег дела кљуна. Покушаји власника зграде на чијем је димњаку рода свила гнездо да рањену птицу храни руком, нису успели. Роду је морао да однесе на Анатомски институт Универзитета у Хамбургу. Тамо су роди на преостали део оштећеног кљуна причврстили протезу од алуминијума којом се она без тешкоћа служи, тако да сад потпуно нормално узима храну. Стручњаци сматрају да ће постепено оштећени део кљуна израсти и да ће једног дана протеза постати излишна.

РЕКОРДЕР

Кунић одгајивача Кена Едвардса из енглеског града Берхемстеда има вероватно најдуже уши у зечјем свету: 61 сантиметар. Ручице Кеновог сина Џона једва су довољно дугачке да кунићу, иначе његовом љубимцу и другу у игри, рашири уши.

Дан BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

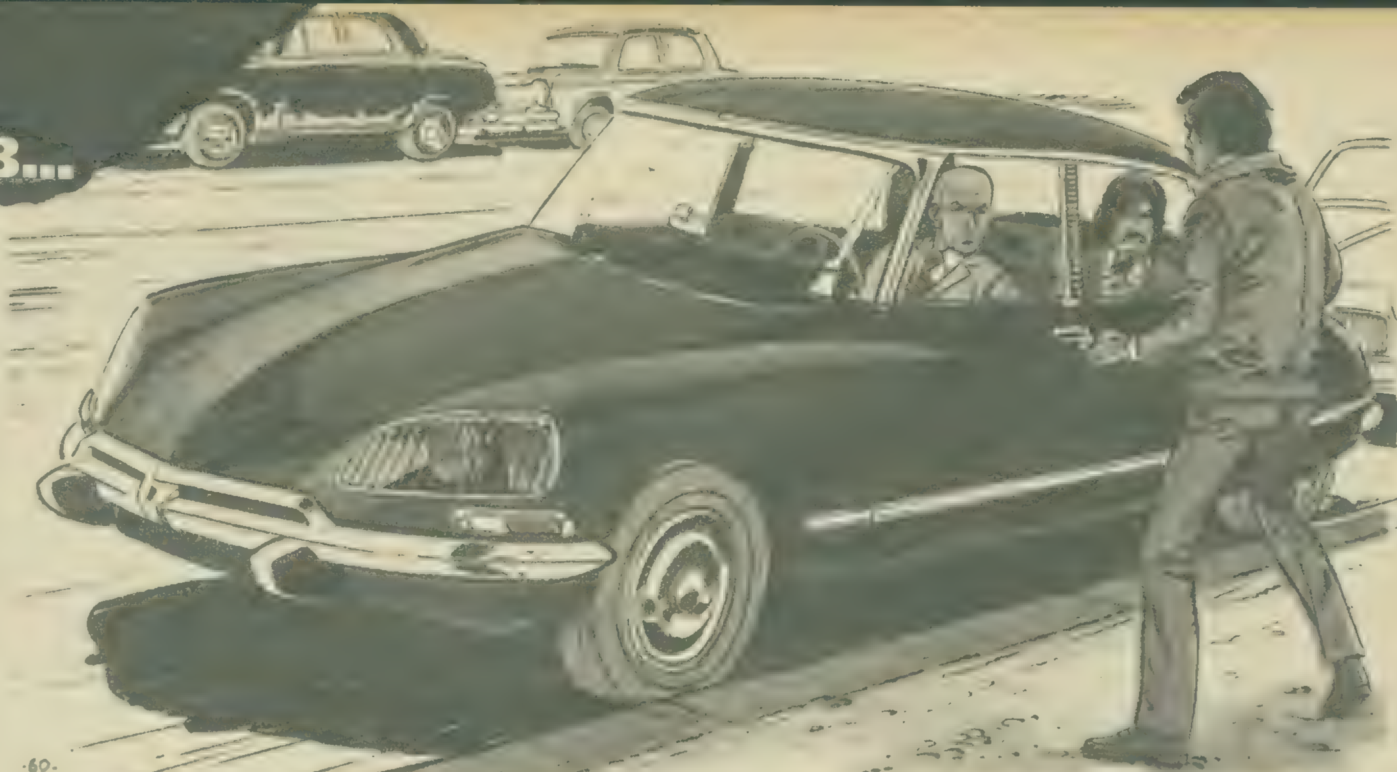

У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ: ОПРОШТАЈ!

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

После завршеног преподневног посла изашао сам из префектуре и по обичају нисам могао да се сетим где сам паркирао кола. Ујутру сам обично кружио улицама и по петнаест минута да бих нашао место за паркирање.

Најзад сам се сетио да сам тог јутра у једној уличици нашао слободно место и угурао се између два већа аутомобила. Пожурио сам тамо али кад сам се приближио својим колима видео сам да за воланом већ седи неки човек а други се спрема да се смести на задње седиште. Преварио сам се, помислио сам, што није тешко код ових серијских кола. За сваки случај погледао сам регистарски број. Кола су ипак била моја...

ИНСПЕКТОРЕ, ДОЂИТЕ ОДМАХ!

— Улази — добацио ми је оштрим гласом момак са задњег седишта и главом ми показао своју десну руку — држао је у њој повећи револвер.

Из искуства сам знао да се са оваквима не треба шалити. Ушао сам и сео поред њега. Био је то крупан момак бронзана тена, дуге косе и великих бркова... Момак за воланом мојих кола изгледао је сасвим обично сем што је био потпуно ћелав.

— Хоћете ли и моје кључеве? — упитао сам га иронично.

— Не, хвала, нису ми потребни — одговорио је возач и вешто спустио кола са тротоара. — Момак поред вас је Фреди Лекурб а ја сам Ален Марси.

— Мило ми је — приметио сам суво. — А смем ли знати куда идемо?

— Код газде.

МАТЕО ЈЕ У ОПАСНОСТИ

Газда, то сам касније сазнао, био је стари трговац Жермен Матео, за кога се говоркало да има посла с Мафијом.

У својој лепој вили у предграђу Париза примио ме је учтиво и гласом навиклим да издаје заповести обратио ми се:

— Налазим се у неприлици, господине Жеди.

Нисам му ништа одговорио, чекао сам да настави.

— Знао сам да никад не бисте пристали да сами дођете код мене. Зато сам наредио својим момцима да вас доведу, силом или милом. Мафија је најмила тројицу професионалних убица — Ломбардија, Жосоа и Стерна — да ме убију. Уколико им то успе желим да ви о томе обавестите полицију...

— Веома сам почашћен, Матео, али зашто то не учини неко од ваших људи?

Нервозно је одмахнуо руком и додао:

— Не засмејавајте ме, инспекторе Жеди. Него, да се договоримо нешто: ако чујете да сам... погинуо, преузмите ви истрагу.

— Пристајем, Матео.

— Часна реч?

— Већ је имате...

— Још нешто. Молио бих вас да о овоме не кажете никому ни реч. Уколико би Мафија сазнала да сам се за помоћ обратио једном полицајцу убили би ме одмах.

У град су ме вратила двојица његових момака, Фреди и Ален.

Отада је протекло неколико недеља и ја сам већ био скоро заборавио на овај догађај кад је у мојој канцеларији зазвонио телефон. Мада сам тај глас чуо само оног дана, одмах сам га препознао. Био је то глас Алена, момка Жермена Матеа.

— Инспекторе, дођите одмах, газда је у опасности...

— Где је? У вили ван Париза?

— Не, у свом париском стану, на пет минута од префектуре.

У лепом и богато намештеном стану затекао сам не много леп призор. Стари Матео седео је у дубокој фотељи с једном руком испруженом напред као да се брани од невидљивог непријатеља. У другој, хладној као лед, држао је повећи штап, којим очигледно није имао прилике да се послужи. Био је убијен с три револверска метка.

— Зликовци! — узвикнуо је Ален узбуђеним гласом. — Успели су да га убију.

— А како су могли да уђу?

— Видите...

МИРИС БАРУТА

Одвукао ме је до застакљених балконских врата која су гледала на башту и на којима је зјапила рупа довољна да се кроз њу провуче човек а да се не озледи. За један од бетонских стубова био је привезан дугачак конопац.

— Схватате ли сад? — питао ме је Ален. — Тако су ушли, а изишли су вероватно преко степеница док сам се ја пењао лифтом.

Управо у том часу у одају је скоро улетео Лекурб. Почео је гласно да псује кад је угледао мртвог старца.

— Зашто си га напуштао? — обрати му се Ален прекорним гласом.

— Кад си ти отишао да телефонираш послао ме је да му купим његове омиљене цигарете. Нисам их нашао овде у близини па сам трчао од трафике до трафике...

Ален се окрену мени и рече:

— Инспекторе Жеди, немојте заборавити на обећање које сте дали нашем газди. Лекурб и ја ћемо се побринути за убице, а ви обавестите своје колеге...

Телефоном сам позвао дежурног инспектора у префектури Бернара... Испричао сам му све што ми је лично било познато, шта ми је рекао Ален и шта сам затекао у стану. Аленова изјава је гласила, укратко, овако:

Матео је чуо неке сумњиве гласове који као да су долазили из баште и наредио му да ми телефонира. Међутим, телефон нешто није био у реду и Матео му је рекао да тркне до телефонске говорнице на ћошку. Кад се вратио у стан, затекао је Матеа мртвог док се у соби још осећао мирис барута.

Инспектор је одмах ухапсио мафијаше Ломбардија, Стерна и Жосоа, старе познанике полиције. Замолио сам инспектора да на прво саслушање позове и оба Матеова момка.

У малој одаји париске префектуре нашли су се тако испред мене и инспектора Бернара тројица ухапшених, Ален и Лекурб. На оптужбе инспектора Бернара да су они убице сва тројица су изјавила да већ месецима нису видела Матеа. И док је инспектор Бернар проверавао где су били у време кад је убиство извршено сетио сам се једног детаља који ми је оног дана био промакао.

— Слободно пустите ову тројицу — рекох Бернару — Матеа су убили његови телохранитељи. Један од њих се одао кад је рекао...

Шта мислите, драги читаоци, који се од двојице телохранитеља одао и чиме. Ако знате, честитамо! А ако не знате прочитајте текст још једном. Уколико ни у том случају не погодите погледајте одговор на 31. страни.

ЈАДРАНСКИ ЈЕДРЕЊАЦИ XIX ВЕКА

ЧУВЕ

НИЈЕ СЕ БОЈАО БУРЕ — Тројарболни једрењак **барк „Злата"** био је путничко-теретни брод **сењске жупе** који је одржавао сталну пловну линију **Ријека — Задар.** Био је то веома луксузно опремљен једрењак. Захваљујући својој јакој грађи, добро се држао на води, чак и **испод Велебита,** где су честе јаке буре. Овај једрењак је имао довољно кабина за смештај путника и доста простора под палубом за терет. Поред већег броја **крижних једара** на прамчаном и главном јарболу, на њему су према потреби разапињана додатна једра између јарбола и **сошно једро** на крми

ПО ОЛУЈНОМ МОРУ — Барк је био у прошлом веку један од најчешћих типова једрењака на Јадрану. Грађен је са три или више јарбола и косником, а **систем једара** му је био **класичан**, као код готово свих већих једрењака тога времена. Најчешће су се градили баркови **са три јарбола** који су могли да понесу од **300** до **2.000 тона терета.** Однос између уздужних и попречних једара код бродова овог типа био је повољан за све маневре. На слици **путничко-теретни једрењак** барк, власништво поморско-трговачког друштва **са Пељешца,** у олујном мору.

ИЗ БАКРА И КОСТРЕНЕ — Једрењак **„Капикорно"** је последњи ријечки брод на једра који је превозио путнике и робу између лука северног Јадрана и осталог поморског света. **У удобним кабинама** овог брода могло је да се смести **око четрдесет путника** а на њему је било и доста товарног простора. „Капикорно" је имао три јарбола са крижним једрима (на прамчаном и средњем јарболу четири до пет) а на крми су се по потреби разапињала сошна једра. Њим су заповедали капетани из **Бакра** и **Костренe,** код Ријеке, који су се школовали у Бакру. Овај брод је одржавао сталне путничке линије између Ријеке и Трста и лука на Црном и Средоземном мору.

НИ КАПЕТАНИ

ЈЕДАНАЕСТ ЧВОРОВА НА ЧАС — Овај једрењак типа **брик-бригантин** из прве половине XIX века претеча је већих, удобнијих и бржих једрењака на завршетку ере бродова на једра. Превозио је **робу и путнике** по Јадранском и Средоземном мору. Обично је **пловио ненаоружан** иако је на оба бока, а да губи, имао места за топове који су могли да се доставе по потреби. На два висока јарбола разапињана су по два до три крижна једра, на крми додатно сошно једро, а на коснику, продужетку прамца, по неколико пречки. **На повољном ветру** овај једрењак је развијао брзину до **једанаест чворова** на час

СЕЊСКА „ЗОРА" — Једрењак **„Зора"** је био **путничко-теретни** брод за поморски саобраћај између севернодалматинских острва и лука на обали. Био је то једрењак **типа шкуна**, средње величине са релативно мало једара, због чега на броду није била потребна бројна посада. **Десет до дванаест људи** могло је да опслужује цео брод, да маневрише, укрцава и искрцава терет. Крижна једра разапињана су само на главном, предњем јарболу, док је на крменом разапињано само сошно једро. За бржу пловидбу употребљаване су и пречке на прамчаном продужетку — коснику. Једрењак „Зора" саграђен је у **Сењу**.

БРЗИ „ПИЕРИНО" — Јадранска поморска трговина доживљавала је свој пуни процват у првој половини XIX века. У другој половини прошлог века, све до појаве **пароброда**, још је интензивнија градња једрењака и поморска трговина са земљама Истока. Поморски капетани **из Бакра, са Пељешца, Јелсе, Хвара, Дубровника** и **Боке Которске** су тражени морепловци и заповедници савремених једрењака. Једрењак **„Пиерино"** један је од многих брзих једрењака типа брик. На њему се поред главних једара на два јарбола **за повећање брзине** додају и друга: три до четири **пречке** на прамчаном коснику **и сошно једро** на јарболу на крми. На „Пиерину" се поред заставе друштва коме је припадао вијорила и национална застава.

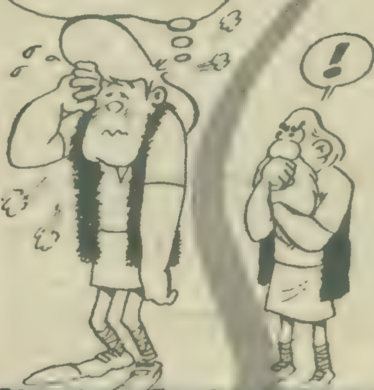
Моделе бродова снимио Љ. Патриогић у поморским музејима у Задру и Сплиту

КРАЈ

ХИТ СТРАНА

Петком у Забавнику, а понедељком на Радио-Београду 1, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, најбољи певачи, ансамбли и хитови!

ВЕЧЕ УЗ РАДИО

РОК-ЕН-РОЛ ПОВРАТНИК

Алвин Стардаст, чије име већ месецима не силази са топ-листа једна је од најинтересантнијих личности поп-сцене. Друго уметничко име овог певача је Шен Фентон (SHANE FENTON) док се његовог правог имена Бернард Вилијем Џури (BERNARD WILLIEM JEWRY) једва ко и сећа. Али, пођимо редом.

Бернард је рођен 1945. године у енглеском лучком граду Ливерпулу. Већ као ученик основне школе показивао је смисао за сцену: био је члан хора, глумац дечије секције, играч балета и пантомимичар. На крају се ипак определио за певање. Тако се на енглеској музичкој сцени појавио нов млади таленат: певач Бернард који под уметничким именом Шен Фентон са доста успеха предводи групу „Фентонс". Шен је имао свега седамнаест година када су се његове три плоче нашле на енглеској топ-листи: „Сиднијин рођендан", „Весели дечак" и „Све је сада савршено". Вероватно би плавокоси певач рок-ен- рола тада постигао још више да се нису појавили „Битлси".

Доласком „божанствених чупаваца" из корена се мења ситуација на светској поп-сцени. Шен је одмах схватио да стил музике који је он изводио, рок-ен-рол, губи публику и он прекида каријеру професионалног певача. Запослио се у музичкој агенцији која је касније открила Холисе, Јардбердсе и Лулу. Посао је цветао и Шен је у могућности да оствари свој сан: путовања по свету. Годинама је лутао по разним земљама, живео како је хтео и с времена на време наступао у малим клубовима Амстердама, Барселоне и Њујорка. У Енглеску се вратио крајем 1972. године.

У то време је већ „сирови рок-ен-рол" доживљавао препород. Ако је пре десет година Шен Фентон схватио да је његово прошло, сада је осетио да његово време опет долази. Узео је гитару и наставио давно прекинуту каријеру професионалног певача. Повратник је променио име у Алвин Стардаст и обукао се у црну кожу. И стара звезда је засјала у новом паковању!

Крајем 1973. године, после једанаест година паузе, Бернард односно Шен, односно Алвин издаје плочу. Први диско-покушај Алвина Стардаста, песма „Мој Кука чу" представља уједно и први велики успех „непознатог певача". Плоча се нашла на врховима скоро свих светских листа а Алвин добија позив за велики МИДЕМ фестивал у Кану. Наступања у чувеном медитеранском летовалишту доносе му нова признања тако да је другој плочи, која се управо тада појавила, успех био осигуран. Носећа песма те плоче, „Љубомора", пуна три месеца је на свим топ листама. Пре неколико недеља појавила се и трећа његова плоча под називом „Црвена хаљина". То је за последњих пола године трећи велики успех „нове" звезде.

Сингл плоче АЛВИНА СТАРДЕСТА: »MY COO CA CHOO«, »JEALOUS MIND«, »RED DRESS« и албум: »THE UNTOUCHABLE«.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ЉУБОМОРА (JEALOUS MIND)

Текст и музика: Питер Шоли (PETER SHELLEY)
Пева: АЛВИН СТАРДАСТ

Зашто морам знати шта све радиш
када сам толико љубоморан.
Страхујем од дана када би ме могла оставити
мада у срцу знам да никада нећеш поћи.

Када си овде много ми је тешко
јер сам толико љубоморан.
Остани овде и реци да нема других
јер сам толико љубоморан.

Мојој љубомори нема лека,
због љубави често сам слеп.
За све је крива моја љубомора
и опрости ми због тога.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: ЉУБОМОРА можете чути у понедељак 1. јула ове године у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО која се налази на I програму Радио-Београда од 20.00 до 22.00 часа!

Адреса Алвина Стардаста

Alvin Stardust, C/O Magnet music LTD, 22 York street, London W1H, England

СЛОБОДНО ПИТАЈТЕ

Интересују ме чланови групе „Јес" и називи свих њихових плоча.
Мирјана Васиљевић
Велика Плана
Житиште 9

Енглеска супергрупа „Јес" (YES) основана је у Бирмингену 1968. године. Овај квинтет, веома популаран, претрпео је знатне промене у протеклом периоду. Данас групу чине само два првобитна члана: певач Јон Андерсон (JON ANDERSON), рођен 1944. и бас гитариста Крис Сквир (CHRIS SQUIRE) рођен 1943. Саставу су касније приступили: Стив Хоув (STEVE HOWE) гитариста, рођен 1948. (дошао је у групу 1970.), Рик Вејкмен (RICK WAKEMAN) оргуљаш, пијаниста, рођен 1949. и бубњар Ален Вајт (ALAN WHITE), рођен 1949. Некадашњи чланови основали су нове или прешли у друге саставе. Тако је гитариста Питер Бенкс (PETER BANKS) 1970. године оформио групу „Флеш" ((FLASH), оргуљаш Тони Кеј (TONY KAYE) основао 1972. ансамбл »Баџер« (BADGER) док се бубњар Бил Брадфорд (BILL BRUTFORD) исте године прикључио групи »KING KRIMSON«.

АЛБУМИ ГРУПЕ YES:

YES (Atlantic 1969), »TIME AND A WORD« (Atlantic 1970), »THE YES ALBUM« (Atlantic 1971), »FRAGILE« (Atlantic 1971), »CLOSE TO THE EDGE« (Atlantic 1972), »YESSONGS (Atlantic 1973), »TALES FROM TOPOGRAPHIC OCEANS« (Atlantic 1973) i »TWO ORIGINALS OF YES« (колекција старих снимака). Група је званично издала само једну сингл плочу: »And You and I«. Оргуљаш Рик Вејкмен снимио је два соло албума: SIX WIVES OF HENRY VIII« i »JOURNEY TO THE CENTRE OF THE WORLD«.

РЕКЛАМА ЈЕ СВЕМОЋНА

Није тајна да је реклама често од пресудног значаја за успех у поп музици. Познато је да је последњих година дошло до праве поплаве на диско тржишту и да се у њој најтеже сналазе нови певачи и групе. Да би неко од њих нашао своје место на сцени и топ листама неопходна је велика и оригинална реклама.

То најбоље доказује пример нове звезде Џобриата (JOBRIATH). Доскоро сасвим непознат, овај чудно обучен и нашминкан младић веома брзо је доспео у средиште пажње. Његова диско кућа овако га рекламира: „Џобриат је нешто ново. Највећа звезда у историји. Он је певач, играч и пантомимичар. Он надмашује „божанствену Грету", баца у сенку Елвиса и Дилана. Рођен је да му се дивимо!"

За сада много му се не диве али љубитељи поп музике су заинтересовани. За почетак то је сасвим довољно!

* ДИСКОГРАФИЈА *

Све ЛП плоче енглеског квартета »ARGENT«

ARGENT (CBS 1970)
RING OF HANDS (CBS 1971)
ALL TOGETHER NOW (EPIC 1972)
IN DEEP (EPIC 1973)
NEXUS (EPIC 1973)

Снимио: М. Вучићевић

Фантастична прича

РАТКО ЈАНКОВИЋ

ЧЕКАЈУЋИ Ц

ЗЕРАК НИЈЕ МОГАО ДА САВЛАДА ОДВРАТНОСТ ГЛЕДАЈУЋИ ОВО СТВОРЕЊЕ КОЈЕ ЈЕ ПРИ СВАКОЈ ИЗГОВОРЕНОЈ РЕЧИ ПРАВИЛО РУЖНЕ ГРИМАСЕ ОКРЕНУО ЈЕ ГЛАВУ.

Да ли сте свесни опасности којој се излажете? — питао је заповедник Центра команданта брода Игл-ц.

— Да. Али Лодер, Тина, Зира, Ди и остали из посаде брода Гел-3 били су ми пријатељи — одговори Зерак.

— Брод Гел-3 нестао је у овом сектору — рече заповедник Центра показујући на карти Јужног неба систем звезде З. — Ви ћете летети истом путањом. Могуће је да су оштећени ударом метеорита и чекају помоћ. Мислим да не треба да напомињем да још имате времена да одустанете.

— Хвала, није потребно.

— Срећно, Зерак — заврши заповедник мењајући службени тон. Летелица је била спремна. Лифт са посадом је клизнуо, задрхтао и зауставио се на лансирном платоу. Погледали су још једном окупљену масу и снажни мотори понесоше брод остављајући за собом спржено, усијано тло.

Зерак изврши последњу корекцију путање. Брод је улазио у линију лета Гела-3. Тиме су и посада и он извршили први део задатка. Остало је да на екранима сензора претражују мртву пустош свемира.

Зерака је мучило неко непријатно предосећање. Никаквог разлога није имао али далеки, тамни облак слутње згуснуо му се у подсвести. Није веровао да су му пријатељи настрадали од метеорита. Најмањи траг могао је да их наведе на остатке брода Гел-3: молекул неутрошеног горива, део металног трупа летелице, комад одеће — било шта што указује на катастрофу. Али, екран је био празан, казаљке за идентификацију околине непокретне.

Родна планета се губила у тмини бескраја. Наслућивала се као треперава светла тачка. Још извесно време моћи ће да посматрају немо, далеко светлуцање и једина веза биће шкрта саопштења Центра пригушена хуком космичког зрачења.

— Шта ако су им залихе гаса за дисање потпуно истрошене? — мислио је Зерак. — Шта ако наиђу на празну летелицу?

— Проверите путању — обратио се навигатору.

— Стање непромењено: корекција нула — одазва се официр навигације.

Систем звезда З почео је да се распознаје на сензорима. Астрономи су им израчунали положај планета, величину звезда, јачину зрачења. Летелица Гел-3 пошла је да испита има ли живота на планетама које су кружиле око звезде З. То је и забрињавало Зерака. Могуће је да су цивилизована бића с неке од тих планета кренула свемиром и сусрела се са њиховим претходницима. Можда је тај сусрет био кобан.

Зерак је замишљено гледао инструменте. Предао је команде пилоту и пошао да се одмори. Мислио је да ће му и овога пута тиха, пригушена музика донети тренутак заборава.

— Сензори региструју промену у систему З — чуо је глас пилота. Муњевито се окренуо. Неидентификована светла искрица кретала се у луку око система.

— Прорачунајте путању! Максимално увећање слике! — командовао је Зерак.

— Путања издужена елипса, објекат обилази систем З — саопштавао је навигатор резултате компјутерске анализе.

Удес

Слика на екрану је затреперила, померила се у страну и показала обрисе непознатог летећег објекта.

— Лабораторија! — убаци навигатор. — Обилази систем!

— Можда је лабораторија — промрси Зерак — али можда је то и наоружана предстража система.

Снажни трзај потресе летелицу. У броду настаде пометња. Светиљке се погасише. Гореле су једино помоћне лампе на вратима.

— Метеорит — оте се пилоту. — Ударио је у комору за енергију.

Екипа је за неколико тренутака била спремна. Предвођени Зераком разгледали су отвор који је на трупу направило непознато тело. Помислили су да се метеорит распрснуо од силине удара али у процепу између прве и друге облоге брода нађоше згужвани комад метала.

— Пројектил! Метал у тако чистом стању се не налази у природи — викну навигатор. — Они нас гађају! Још један овакав ударац и ми смо изгубљени!

Зерак је окретао згужвани комад метала. Хиљаде мисли му је пролазило главом. Можда је и његов претходник настрадао у сусрету са оваквим телом? Када је подигао безоблични метал учинило му се да је уз једну од оштрих ивица приметио запис. Принео је треперавој светлости грудву метала и једва успео да прочита: Својина брода Гел-3.

— Ово је остатак летелице коју тражимо — рече Зерак једном члану посаде. — Расеците комад пажљиво, можда има нешто унутра.

Комади су се тешко одвајали. Уз један од њих била је слепљена сјајна плочица.

— Порука! — узвикну Зерак.

Чланови посаде, збијени у групу ишчекивали су. Принео је плочицу светлости. Узбуђење га је потпуно паралисало. Испрва није схватао шта тамо пише. Тек када је по други пут прочитао танка, скоро избрисана слова схватио је реченицу. У гробној тишини одјекну његов дубок, од узбуђења промукао глас.

— На плочици је написано: „Зелено значи опасност, црвено је лагано умирање".

Посада је од заповедника очекивала објашњење. Међутим, он је ћутао. Пре него се затворио у кабину издао је наређење:

— У најкраћем могућем року затворите отвор на трупу. Оспособите коморе за енергију! Сваку промену јавите!

Застао је на улазу у кабину и погледао официра навигације.

— За успешно извршење радова директно одговарате ви!

Зерак није излазио из кабине. Потпуно издвојен од осталих мучио се над значењем плочице. Можда треба обуставити трагање. Ово није позив за помоћ, ово је опомена онима који долазе.

Систем звезде З је растао на екранима. На саопштење да се тело које кружи око система налази у потпуно изоштреном видном пољу Зерак је изашао из кабине.

— Прорачунајте време, облик и најкраћу путању до тога тела — рече навигатору. — Приближићемо му се.

— Али, заповедниче, то је кршење наредбе Центра. Морамо се кретати по путањи брода Гел-3!

Зерак му добаци леден поглед. Једна од ствари које није могао да поднесе била је и приговор на заповест.

— Извршите наређење и предајте дужност! Искључени сте из даљег рада посаде!

— Веза са Центром немогућа. Коморе за енергију су уништене — јави се пилот.

Зерак је нервозно шетао кабином. Могућност консултације је била искључена. Од његове одлуке зависила је судбина брода и посаде. Издиктирао је пилоту податке за скретање ка непознатом објекту.

У благом луку приближавали су се непознатом телу. Била је то велика тамносива платформа. Уз саму ивицу су биле постављене три огромне кугле међусобно повезане широким цилиндрима. Изнад купо-

РВЕНО

ла, у самом врху, виделе су се прозирне плочице које су се лагано окретале укруг.

Зелено

— Можда је то стварно лабораторија али је то истовремено и гробница наших другова — прошапта пилот.

Зерак је несвесно пипао плочицу у џепу. Пришао је столу и ставио је у празну касету за филмове. Када је хтео да се врати, пажњу му привуче наслов угравиран на ивици касете: Својина брода Игл-ц. У тренутку је схватио. Његов претходник није настрадао! Послао је поруку у истој таквој касети!

— Скрећите брод са путање! Свом расположивом енергијом назад! — викао је Зерак.

Ехо његових речи још се није ни стишао а прозирне плоче на куглама лабораторије блеснуше зеленом светлошћу. Нека сила се само за тренутак борила са снагом мотора а онда потпуно надвлада и повуче брод вртоглавом брзином ка платформи.

— Шта да радимо, учините нешто! — викао је навигатор.

— Једино што можемо је да очекујемо други део поруке: црвено! — одговори Зерак.

Брод је био у центру млаза који га је као зелени вртлог упио у себе и вукао на платформу. У непосредној близини, уз сам плато, снага снопа ослаби, брод је неколико тренутака кружио а онда се лагано издиже и без трзаја спусти на плато.

— Не правите никакве глупости. Уколико је и настањена, то не значи да су њени житељи непријатељски расположени. Могуће је да нам дају нека обавештења о нашим друговима — тешио је Зерак и себе и преплашену посаду.

Говорио је оно у шта ни сам не верује. Мисли су му се непрестано враћале на поруку. Зелено значи опасност, црвено је лагано умирање. Очекивао је да сваког тренутка препозна црвено лице смрти.

Око брода су се, у правилним круговима, размицале металне плоче. Провидни зид се помаљао из утробе платоа. Ускоро се над њима склопио провидни свод. Били су у клопци.

— Останите у броду — обрати се Зерак посади. — Не излазите ни под каквим условима. Када снага зеленог снопа ослаби пробијте куполу и бежите. То је наређење.

Аутоматска врата летелице шкљоцнуше за њим. Био је сам под прозирном куполом. Једна од плоча платформе се помаче и у пригушеном одсјају зелене светлости угледа степенице које воде у унутрашњост.

Узаним ходником грабио је напред. Кад год би неодлучно застао засветлела би стрелица у зиду показујући му пут. Дошао је до краја ходника. Врата се отворише и он се нађе лицем у лице са командантом изгубљеног брода Гел-3.

— Лодер! Откуд ти овде?

При првом додиру неприродно нагнуто Лодерово тело беживотно се сруши на под. Зерак је ужаснут буљио у тело мртвог пријатеља.

— То се и вама може догодити ако не сарађујете — чуо је глас иза себе.

На вратима, недалеко од њега, стајало је неко биће огромне овалне главе, мекане, жућкасте глатке коже. Док је говорио кожа на глави се истезала правећи одвратне гримасе.

— Ви сте га убили? — упита Зерак.

— Било је питање живота и смрти! Он није имао среће!

— Откад тако течно говорите наш језик?

— Посада летелице Гел-3 је дуго овде, зар не?

— Где су остали, јесте ли и њих побили?

— Не, они су прихватили сарадњу. Сада су на сигурном, на нашој планети, једној од планета система 3, како га ви називате.

— Зашто тамо? Како ви називате систем 3?

— Ми га зовемо Сунчев систем а планету на којој живимо — зовемо Земља!

Зерак није могао да савлада одвратност гледајући ово створење које је при свакој изговореној речи правило ружне гримасе. Искренуо је главу.

— Да ли сте сами дошли? — запита незнанац.

— Да, потпуно сам.

— Какав диван и велики брод имате, зар не, Хуго? — обрати се непознати другу који изрони из таме.

— Диван брод, сада за сваког од нас имамо по један — рече Хуго.

— Шта намеравате да учините са мном — упита Зерак.

— Ох, на Земљи има толико људи који воле недељом да изведу децу и покажу им чудна бића...

— Пођите са нама — рече Хуго — и без глупости. Сетите се Лодера!

Увели су га у пространу одају. Оно што је угледао натера га да задрхти. Открио му се и други део тајанствене поруке. У тамној просторији, на средини, причвршћен за метални под био је кавез са дебелим црвеним решеткама.

— То ће вам бити пребивалиште — рекоше. — Такво ћете имати и на Земљи.

Угурали су га кроз узани отвор и затворили тешка врата. Зерак је грозничаво размишљао. Могућности за бекство није било. Остало му је само једно: смрт. Управо када је хтео да **канџама стави у кљун** смртоносну таблету, Хугова рука га шчепа.

— Полако, полако... Тако се нисмо договорили, пријатељу!

Истргнуо му је таблету и, као да ништа није било, окренуо се командној табли. Притиснуо је једно дугме и Зерак кроз решетке угледа на екрану зелени млаз који постепено промени боју у тамно. Зрак је обавио његов брод. Летелица је почела да се смањује и ускоро су се млазеви истопљеног метала точили у удубљење на платформи.

— Зашто сте то учинили, потпуно сте ми уништили брод! Сад не могу да се вратим!

— О, немојте очајавати. Земља је дивна планета. Треба се само привићи на њу.

— Али, зашто сте уништили брод?

— Ваше летеће гнездо има унутрашњост од једног метала које ми на Земљи веома ценимо. Зовемо га злато...

Зерак је посматрао остатке брода који су се топили под млазевима је било у џепу, у металној касети: зелене светлости. Завидео је мртвим друговима. Једино се надао да ће као и Лодер имати могућности да баци у свемир упозорење које му је било у џепу, у металној касети: зелено значи опасност, црвено је лагано умирање...

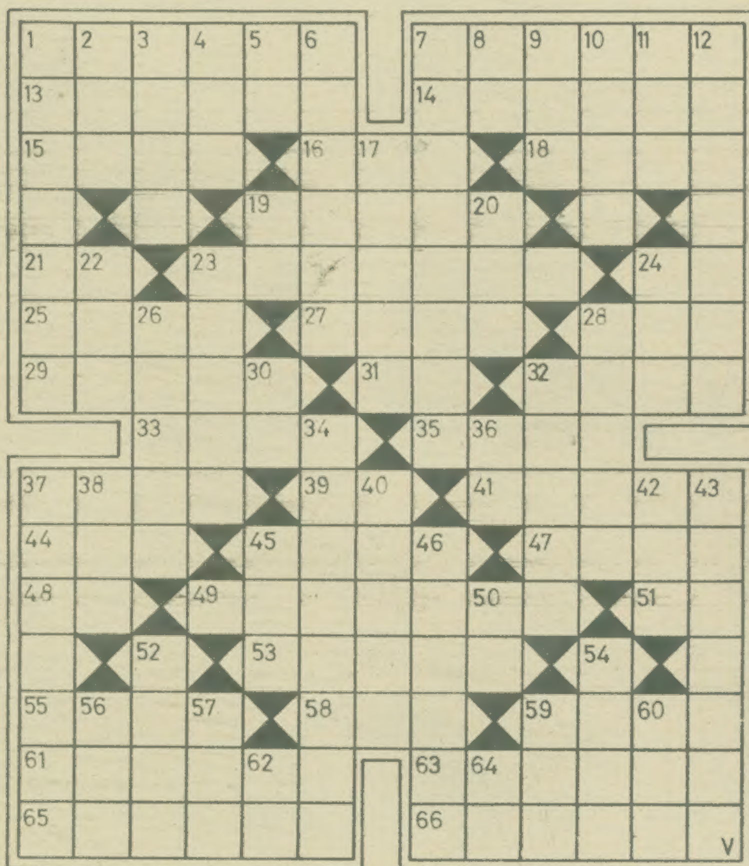
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) познати забавни парк у Бечу, 7) део који се узима за испитивање, 13) део цвета, 14) усов, 15) турско купатило, 16) змијски цар, 18) град у Сирији, 19) труп без удова, 21) историјско место у Малој Азији, 23) школски уџбеник, 24) коњ, 25) један детерџент, 27) далматински поздрав, 28) позната америчка ваздухопловна компанија, 29) једна електрода, 31) иницијали имена и презимена нашег писца и револуционара (1893—1941), 32) радио-активни елемент, 33) неопходно пиће, 35) вулкан на Сицилији, 37) сеоско подручје, 39) аутомобилска ознака за Титово Ужице, 41) бележник, нотар, 44) кратка духовита прича, 45) филмски фестивал у Београду, 47) предмет разговора, 48) немачка лична заменица, 49) покрајина у Италији, 51) спортски првак, 53) завеса (фр.), 55) наша фабрика приколица, 58) службени спис, 59) избочина на зидној фасади, 61) млечна прерађевина, 63) планина у СССР, 65) предња страна кованог новца (мн.), 66) врста приповетке.

УСПРАВНО:

1) племенити метал, 2) оквир, 3) напад, 4) спортска екипа, 5) самогласник и сугласник, 6) рад, посао (провинц.), 7) карте, 8) предлог, 9) показна заменица, 10) планина у Бугарској, 11) далматинско женско име, 12) војнички старешина, 17) врста морске рибе, 19) лична заменица, 20) орган чула вида, 22) мушки потомак, 23) шатор у народним песмама, 24) име глумице Гарднер, 26) човек који се бави ловом, 28) пројектовани правац пута или пруге (мн.), 30) подземни свет (мит.), 32) лист КП Италије, 34) сведочанства, 36) два сугласника, 37) градски булевар, 38) стара феничанска метропола, 40) роман Симе Матавуља, 42) узвик негодовања, 43) припадник расне дискриминације, 45) факултетски одбор студената (скр.), 46) материјал за израду атлетских стаза, 50) хемијски знак за натријум, 52) ислужени коњи, 54) јело од кромпира, 56) тов̂љење стоке, 57) тмуран, мрачан, 59) целокупан, 60) стока (провинц.), 62) иницијали презимена и имена нашег књижевника („Велико двориште“), 64) грчко слово.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) писта, 6) колос, 11) остава, 13) артист, 14) стар, 15) Мол, 17) Окер, 18) трн, 19) спрат, 21) Ака, 22) Е(дгар) А(лан), 23) слет, 24) Ра, 26) ан, љ, 27) укор, 28) Кант, а, 30) аргон, 32) рукавац, 34) УАР, 35) жаба, 36) он, 37) Д(раган) Н(икитовић), 38) зима, 39) Ира, 40) садница, 42) скалп, т, 44) „Аида“, 45) Ирац, и, 46) оп, 48) ЗА, 49) етар, 50) Ср, 51) пол, 53) ритам, 55) Ито, 56) ариш, 58) мак, 59) слом, 60) Лусака, 62) антика, 64) обала, 65) моћан.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ“ Миробуб Лазаревић.
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника“ Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 132,00 дин, полугодишња 66,00 дин, тромесечна 33,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 264,00 дин, полугодишња 132,00 дин, тромесечна 66,00 дин. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: DM 46 — $ 16 — Ff 73 — Sfr 53 — Зиг 73. Девизне уплате за иностранство преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711.
На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-29 73-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

НАРАНЧА ФРУТОЛИНО
ЈАБУКА ФРУТОЛИНО
ЕКСТРА МЕДОЛИНО
ЧОКОЛИНО
МЕДОЛИНО
ФРУТОЛИНО

НОВИ ПРОИЗВОДИ ДЕЧЈЕ ХРАНЕ ПОДРАВКА

Подравкина дечја храна —
укусна храна за
најмлађе,
младе
и мање младе!

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

ЖУЋКО НИЈЕ ИГРАО У ЉУБЉАНИ

Занима ме да ли је наш чувени кошаркаш Радивоје Корађ играо на Светском првенству у Љубљани 1970. године и када је погинуо.

Дејан Пантић, Београд

На жалост, 1970. године, када је наша кошаркашка репрезентација постигла свој највећи успех — прво место на светском првенству — популарна „златна левица“ Радивоја Кораћа није могла да помогне својим друговима. Омиљени Жућко погинуо је годину дана раније, 1969. године у саобраћајној несрећи.

ОТРОВАН КАО ЗМИЈА И ЈАК КАО БУЛДОГ

Желио бих сазнати да ли има отровних гуштера.

Саво Митровић, Зеница

У нашем народу је честа изрека: „Кога змија уједе, тај се и гуштера боји“. Међутим, како у нашем поднебљу нема отровних гуштера, ова пословица, из које се види да су отровне само змије, потекла је од древне нетрпељивости и одбојности човека према гмизавцима.

Ипак, од преко 2.000 врста гуштера, који су већином распрострањени по тропским крајевима, отровне су само две. То су *гила* (лат. Heloderma suspectum) из југозападног дела САД и западног Мексика и његов сродник *„гуштер са ђерданом“* (лат. Heloderma horridum), такође из западног Мексика. Гила је дугачка око 60 а гуштер са ђерданом, који је тако назван

због нарочитог облика и распореда крљушти, око 70 см.

Отровни апарат ових гмизаваца састоји се од преиначене пљувачне жлезде која производи отров и зуба са жлебовима низ који отров тече до ране нанесене уједом. Међутим, отровни апарати гиле и гуштера са ђерданом битно се разликују од змијског. Пре свега, жлезда која лучи отров смештена је у доњој вилици а не у горњој као код змија отровница. Поред тога, код змија се шупљи зуби налазе само у горњој вилици. Отровни гуштери имају осам до десет горњих и једанаест доњих зуба и сви су помоћу жлеба оспособљени за убризгавање отрова у рану. Али, због неподесног распореда жлезде с отровом и одводних канала до зуба и због урођене спорости, ови гуштери не уједају ни приближно брзо и хитро као рецимо, кобра. Док је најпознатијим врстама отровница често потребно само неколико десетина секунде да направе рану и убризгају отров, гили и гуштеру са ђерданом треба много више времена. Зато отровни гуштери морају чврсто да ухвате непријатеља обема вилицама и да га тако држе док се отров не улије у рану. Стисак њихових вилица је снажан као код булдога и да би се жртва ослободила понекад је неопходно употребити — клешта. Још није утврђено колико је опасан отров ових гмизаваца. Ипак, верује се да он није смртоносан.

НАЈВЕЋА БИБЛИОТЕКА НА СВЕТУ

У име целог V-1 разреда основне школе „Жарко Зрењанин“ из Кикинде молим те да у Малој пошти наведеш назив највеће библиотеке на свету.

Драган Мечкароски, Кикинда

Не зна се тачно која је библиотека данас највећа на свету. Најпознатије су по датуму оснивања и најбогатије по броју књига следеће библиотеке: Ватиканска у Риму, Национална у Паризу, немачка државна у Берлину, Британског музеја у Лондону, Конгресна у Вашингтону, Лењинова у Москви и државна јавна библиотека у Лењинграду. Ватиканска библиотека у Риму имала је око 1500. године преко 800 хиљада књига, у Националној библиотеци у Паризу било је крајем XIV века смештено преко 6 милиона књига, а у берлинској немачкој државној 1659. године налазило се милион и 690 хиљада књига. Године 1753. збирка књига Британског музеја у Лондону бројала је 6 милиона књига, а Конгресна библиотека у Вашингтону имала је 1800. године 9 милиона и 700 хиљада књига. Међутим, најбројнија је у то време била библиотека „В. И. Лењин“ у Москви: године 1828. у њој је било преко 14 милиона књига! Крајем XVIII века државна јавна библиотека у Лењинграду имала је 10 милиона књига.

Ако се присетимо да данас сваког дана у свету изиђе огроман број књига и публикација, можемо само претпоставити колико тек данас има књига у наведеним библиотекама.

МАРКЕ ЗА АМБЛЕМЕ И ЗНАЧКЕ

Молим да ми се јаве сви читаоци Забавника који имају планинарске, извиђачке или неке друге амблеме и значке и желе да их мењају за поштанске марке. За један амблем или значку нудим 10—15 поштанских марки, зависно од значења амблема. Сви заинтересовани могу да се јаве на адресу:

Јован Павловски,
Рајко Жинзифов 13,
91400 Титов Велес

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

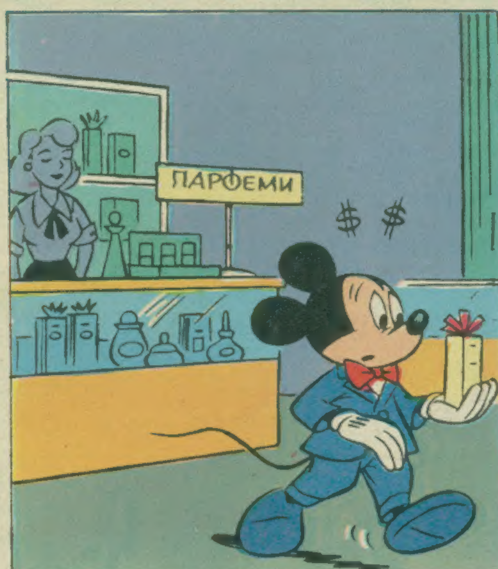
решење загонетке: **ИНСПЕКТОРЕ, ДОЂИТЕ ОДМАХ!**

Одао се Ален. Он је тврдио инспектору Жедију да је телефон био у квару и да је морао да трчи на улицу да га позове. И да је, кад се вратио у собу у којој је Матео убијен, осетио мирис барута. Међутим, ви се сећате да је Жеди описујући стање у којем је затекао Матеа рекао да су старцу руке биле ледене. Према томе Матео је убијен знатно раније но што је Ален телефонирао Жедију јер кад је инспектор стигао убијени је већ био потпуно хладан. А од префектуре до Матеовог стана Жедију није било потребно ни пет минута.

WALT DISNEY
МИКИ

ПАРФЕМИ

ЧОКОЛАДНЕ БОМБОНЕ

ХУ! ПОМИРЕЊЕ С ЊОМ УВЕК МЕ МНОГО КОШТА!
ЦВЕКАРА

МИНИ, ДОШ'О САМ ДА СЕ ПОМИРИМО!
МИНИ

НИ ГОВОРА! ЈОШ САМ ЉУТА!

ПА ШТА ДА РАДИМ С ПАРФЕМОМ, БОМБОНИЈЕРОМ... И ЦВЕКЕМ?

ЗАШТО СТОЈИШ НА ПРАГУ? УЂИ, ДРАГИ, УЂИ!

МИЛО МИ ЈЕ ШТО НИСАМ УЗАЛУД БАЦИО ТОЛ'КЕ ПАРЕ!
ШШШТ!

ШТА? НЕ МИСЛИШ ВАЉДА ДА СИ МЕ ТИМЕ ПОТКУПИО!?

ТРАС!